

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Orzeszkowej 7.
Telefon Nr. 102-79. Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-89.
Konto czekowe P.K.O. w Krakowie 400.630.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-ej do 1-ej w południe.

20
STRON

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
Rękopisów redakcja nie zwraca.
Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Ceny ogłoszeń i prenumeraty uwidocznione na ostatniej stronie

DEMARCHE BRYTYJSKA W BERLINIE w sprawie koncentracji wojsk niemieckich na granicy Czechosłowacji

Londyn, 21. 5. PAT. Cała prasa angielska podaje dziś wiadomość o demarcho, podjętym w piątek po południu w Berlinie przez ambasadora brytyjskiego Hendersona, który odwiedził sekretarza stanu w Auswaertiges Amt Weiszaeckera, zapytując, co oznaczają ruchy wojsk na granicy czesko-niemieckiej od strony Śląska i od strony Austrii?

W obecności ambasadora W. Brytanii dr Weiszaecker zwrócił się miał telefonicznie do gen. Keitla, który za-

pewnił, że ruchy wojsk mają charakter normalny w związku z opuszczeniem przez wojska koszar w miastach garnizonowych i udawaniem się do obozów letnich.

Jeszcze jedna rozmowa

Londyn, 21. 5. PAT. Agencja Reutersa komunikuje, że ambasador W. Brytanii w Berlinie odbył dziś godzinną rozmowę z ministrem spraw zagranicznych Rzeszy v. Ribbentropem, pragnąc uzyskać potwierdzenia za pewnień, otrzymanych wczoraj od podsekretarza stanu spraw zagr. Rzeszy v. Weiszaeckera w sprawie rzekomych przesunięć

LODOWNIE

FRIDDOR

na dogodnie spłaty, we firmie:

„RADJOFON“
KRAKOW, RYNEK GL. 5.

wojsk niemieckich na pograniczu czeskim.

Halifax — na posterunku

Londyn, 21. 5. PAT. Agencja Reutersa komunikuje, że w związku z ostatnimi wydarzeniami na terytorium Czechosłowacji minister spraw zagranicznych lord Halifax powrócił z Oxfordu do Londynu.

Czechosłowacja powołuje dwa roczniki na nadzwyczajne ćwiczenia

Praga, 21. 5. PAT. Oficjalnie komunikują: W porozumieniu z rządem minister obrony narodowej powołał dzisiaj na nadzwyczajne ćwiczenia, zgodnie z postanowieniami prawa o obronie narodowej jeden rocznik rezerwy 1-ej klasy i jeden rocznik rezerwy 2-ej klasy, oraz techników, należących do jednostek specjalnych. Powodem tego zarządzenia jest konieczność szkolenia rezerwistów w obchodzeniu się z nowo wprowadzonym uzbrojeniem — podobnie jak robi się to w innych krajach. Jednocześnie brano pod uwagę konieczność podniesienia niewystarczających obecnie efektywów oraz zapewnienia w tych nie spokojnych dniach porządku, spokoju i bezpieczeństwa w państwie oraz uniemożliwienia powtórzenia się incydentów, które miały miejsce w różnych miejscowościach republiki.

Komentując komunikat oficjalny w sprawie powołania dwóch roczników rezerwy,

czeskosłowacka agencja telegraficzna pisze: Jak wynika z tekstu komunikatu, zarządzenie zostało wydane przez ministra obrony narodowej z wymienionych powyżej przyczyn, przy czym nie chodzi tu bynajmniej o mobilizację, albowiem w takim wypadku nie wystarczyłyby zarządzenia ministra obrony narodowej, lecz decyzja należałaby do kompetentnych czynników konstytucyjnych. Minister obrony narodowej wydał powyższe zarządzenie na mocy art. 22 ustawy o obronie państwa.

Zaostrzenie cenzury

Praga, 21. 5. PAT. W nocy z piątku na sobotę

te wydane zostały zarządzenia, wprowadzające obostrzenia cenzuralne w stosunku do prasy. Redakcje dzienników zostały ostrzeżone przed podawaniem fałszywych wiadomości oraz ataków na rząd. Przebieg zajść w kraju może być podawany tylko w wersji oficjalnej. Wiele dzienników porannych zostało skonfiskowanych.

W oczekiwaniu komunikatu Rady Ministrów

Praga, 21. 5. PAT. Dziś zebrało się posiedzenie rady ministrów pod przewodnictwem premiera Hodży. Oczekiwane jest wydanie komunikatu oficjalnego.

Dwaj Niemcy zastrzeleni w mieście granicznym

Berlin, 21. 5. PAT. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Pragi, iż dziś nad ranem w pobliżu koszar straży pogranicznej w m. Eger zostali postrzeleni dwaj Niemcy, którzy przejeżdżali na rowerach. Jeden z nich został zabity na miejscu, drugi zmarł w szpitalu.

Praga, 21. 5. PAT. Wydział wykonawczy partii niemiecko-sudeckiej zebrał się na posiedzeniu, celem naradzenia się nad sytuacją oraz zajęcia stanowiska wobec zajścia w Eger (Cheb). Jak wiadomo, dziś nad ranem zabitych zostało w Cheb dwóch Niemców.

Specjalny Dział Męski poleca:
KOSZULE sportowe 6*90
w najnowszych wzorach
JULJUSZ NACHT, Kraków, Stradem 5

KONSULAT WE WIEDNIU

(D. L.) KRAKÓW, 22 maja.

Wyczytaliśmy wczoraj w jednym z pism najzupełniej słuszny artykuł, w którym autor emerytowany konsul polski, daje wyraz głębokiej trosce o losy wieloletniego dorobku narodowo-kulturalnego Polaków nad Dunajem. Artykuł wskazuje, że Polacy we Wiedniu stworzyli w ciągu lat szereg instytucji społecznych i oświatowych, które nagle stanęły w obliczu niewiadomego jutra, z chwila gdy znalazły się pod regimem totalnym Trzeciej Rzeszy. Ustrój totalistyczny bowiem, oddając całkowity monopol rządzącej partii i jej światopoglądowi, tępi brutalną ręką wszelkie odrębne przejawy życia umysłowego i kulturalnego, nie okazując śladu tolerancji nawet wobec stowarzyszeń i instytucji kulturalnych założonych i utrzymywanych przez obywateli państw obcych, w tym wypadku przez Polaków. Właściwie tylko dodajmy, że głównym organizatorem polskich instytucji oświatowych we Wiedniu był, jak wspomina autor artykułu, p. dr. Beno Tennebaum, o którym czytamy poza innymi komplementami, że jest to „zasłużony opiekun polskich szkółek i organizator polskiej młodzieży pozaszkolnej we Wiedniu“.

Nie ulega wątpliwości, że rzucona przez autora artykułu myśl, ażeby konsulatu Rzeczypospolitej we Wiedniu roztoczył opiekę nad wszystkimi tymi instytucjami i stowarzyszeniami polskimi, zasługuje w całej pełni na poparcie. Każda polska placówka konsularna zagranicą jest powołana do czuwania nad tym ażeby polski stan posiadania w dziedzinie kultury i oświaty nie doznał uszczuplenia w żadnym kraju. Sądźmy wszakże, że zadania polskich placówek konsularnych nie wyczerpują się wyłącznie na opiece w dziedzinie kulturalno-oświatowej. Doceniając w zupełności doniosłość i wagę życia duchowego Polaków, którzy wyemigrowali z kraju, którzy np. jak we Wiedniu z „Flüchtlingów“ wojennych stali się osiadłymi obywatelami, stwierdzić należy, że conajmniej w równej mierze, o ile nie w znacznie większej, konsulaty polskie zagranicą obowiązane są do roztoczenia opieki nad interesami materialnymi obywateli polskich i do udzielenia im ochrony moralnej i prawnej w wypadku, gdy interesy ich, a nawet bezpieczeństwo życia narażone są na szwank.

Nie potrafimy odpowiedzieć na pytanie, w jakiej mierze konsulatu polski we Wiedniu wywiązał się ze swych zadań, jeśli chodzi o zabezpieczenie dorobku kulturalnego polskości nad Dunajem — jak tego domaga się autor wspomnianego na wstępie artykułu. Fakt, że postulat taki wysuwa się dopiero teraz, świadczyłby o tym, że i w tej dziedzinie nie wiele zrobiono. Możemy natomiast z absolutną pewnością stwierdzić, że jeśli chodzi o zabezpieczenie materialnych interesów poszczególnych obywateli polskich we Wiedniu, którzy znaleźli się nagle pod jarzmem brunatnego regime'u, oraz o moralną opiekę nad obywatelami polskimi — nasza placówka konsularna na Rennwegu nie podjęła niestety żadnych kroków, by naszych obywateli ocalić od gehenny, w którą popadli.

Jest rzeczą dosyć bolesną, gdy konsulatu polski utrudnia obywatelowi własnego państwa powrót do kraju rodzinnego. Ale tu przynajmniej zawiniła ustawa o obywatelstwie, która poszczególnym konsulatom daje dość znaczną swobodę stosowania obostrzeń i restrykcji wobec „niewygodnych“ repatriantów. Dura lex, sed lex. Ale wedle posiadanych przez nas najzupełniej miarodajnych informacji, zaledwie jeden procent Żydów-obywateli polskich zamieszkałych we Wiedniu i na terenie dawnej Austrii, chciałby powrócić do kraju. Tłumaczy się to tym, że ludzie ci, trzeźwo oceniając sytuację, nie widzą po prostu dla siebie możliwości stworzenia sobie nowej egzystencji w Polsce. Natomiast przytaczająca

Kontrasty...

Wielka ofiarność społeczeństwa żydowskiego na cele obrony kraju

Słowa uznania inspektora L. O. P. P. płk. Rościszewskiego

Kielce, 21. 5. (Sz) Komitet Fundacji Samolotu imienia Społeczeństwa Żydowskiego województwa Kieleckiego zwołał dziennikarzy żydowskich m. Kielc na konferencję prasową. Na konferencję m. in. przybyli red. M. Fischman, Ch. Zielony, L. Rodal i H. Światły. Zebranych powitał imieniem Komitetu inspektor L.O.P.P. płk. Rościszewski, który w dłuższym przemówieniu poinformował zebranych, że choć Komitet powstał na początku r.b., to jednak już zdołał zebrać około 5000 zł. bądź to w gotówce bądź to w deklaracjach. W dalszych wywodach podkreśla mówca z naciskiem

że Żydzi w pełnym zrozumieniu doniosłości akcji chętnie składają ofiary na cel ufundowania samolotu

w wielu wypadkach chętniej nawet od społeczeństwa chrześcijańskiego. Jeżeli chodzi o województwo kieleckie, rozpoczęta akcja powyższa spotyka się wszędzie z wielkim szacunkiem i poważaniem. Dowodem tego jest, że na czele akcji stoją najpoważniejsi działacze społeczni, którzy osobiście akcją kierują tak, że prawdopodobnie zajmie ona czołowe miejsce w Polsce. Bo na przykład

społeczeństwo żydowskie samej Częstochowy ofiarowało samolot. Żydzi małego miasteczka Olkusza także ofiarowali samolot,

a co dopiero w Zagłębiu, gdzie akcja obecnie jest prowadzona. Z tego wynika — mówi dalej prelegent — że Żydzi rozumieją, że lotnictwo stało się jednym z najbardziej skutecznych środków obrony kraju i do powziętej akcji przez Komitet ustosunkowują się jak stuprocentowo lojalni obywatele Państwa Polskiego.

W uzupełnieniu swego przemówienia prosił

W PALESTYNIE

Administrację domów

ewentualnie zastępstwo obejmie

ABRAHAM KOHANE

AGENCJA HANDLOWA

TEL-AVIV, Jarkon 82

Bliższe wiadomości i referencje we firmie J. Nacht Kraków, Stradom 5

p. płk. Rościszewski o podziękowanie właścicielom fabryki „Neptun“ w Końskich pp. Kronblumom i Mincowi za przyrzeczenie materiałów ich wyrobów przy budowie gmachu L.O.P.P. tytułem ofiary.

Na zapytanie red. Fischmanna, czy Żydzi będą mogli się szkolić w lotnictwie, płk. Rościszewski odpowiedział, że na każdy ufundowany samolot przez społeczeństwo żydowskie będzie mogło się wyszkolić dwóch Żydów.

Instruktor I. Finkler złożył zebranych sprawozdanie z pracy Komitetu w poszczególnych powiatach, podnosząc, że powiat konecki, zawierciański i włoszczowski zasługują na specjalną uwagę pod względem ofiarności społeczeństwa żydowskiego.

Na zakończenie konferencji utworzona została sekcja propagandowa, do której powołani zostali red. M. Fischmann na prezesa, H. Światły na sekretarza, na członków Ch. Zielony i L. Rodal.

W Kielcach akcja na powyższy cel rozpocznie się w połowie czerwca r. b.

Demagogia słowa, a wymowa rzeczywistych faktów

Gorlice, 21. 5. (E) Na murach domów pojawiły się u nas z okazji poświęcenia sztandaru Chrześcijańskiego Zw. Zawod. afisze, wzywające do walki z „władczym“ elementem żydowskim, który opanował wszechwładnie wszelkie dziedziny życia, wyzyskując wszyst-

kich dookoła. Autorzy odezw, stając w obronie „sprawiedliwości“, apelują do robotników by w zrozumianym interesie własnym żądali udziału w zyskach produkcji naftowej, by organizowali się do walki z wyzyskiem itd.

Cały ten arsenał demagogii jest nam dobrze

część obywateli polskich chciałaby wyemigrować do Palestyny, do Ameryki, gdziekolwiek się da. Jest wielu takich, którzy mają krewnych w krajach zamorskich i ci chętnieby im przyszli z pomocą, tak że z łatwością mogliby oni otrzymać zezwolenie wjazdu i karty okretowe. Cóż, kiedy wszystko rozbija się o sprawę paszportu. Paszportu zaś konsulatu polski nie chce wydać, względnie odmawia prologaty już posiadanego paszportu. Nie pomagają błagalne prośby i łzy. Konsulat jest zimny i nieczuły. A przecież nie „grozi“ tu — repatriacja. Cóż to szkodzi, na Boga, komuś, że jakiś nieszczęśliwy obywatel polski wyjedzie sobie, mając ku temu możliwości, do Ameryki, do Palestyny czy gdzieindziej! Istnieje pono u nas przecież „kurs“ popierania emigracji. Otóż tak się ją popiera — w praktyce.

Weźmy inną dziedzinę, bardziej jeszcze jaskrawą, bo całkowicie już sprzeczną z interesami państwa. Jest rzeczą notorycznie znaną, że po Anschlussie, funkcjonariusze Gestapo pod różnymi pretekstami, często i bez wszelkiego pretekstu, konfiskowali mienie żydow-

skie, a wśród ograbionych w ten sposób, nie-raz z ostatniego grosza, znalazły się również liczne rzesze obywateli polskich. Otóż mamy przed sobą rozpaczliwe listy, opisujące beznadziejne kołatanie do konsulatu polskiego w Wiedniu z prośbą o interwencję u władz, celem wydobycia bezprawnie zagrabionych pieniędzy. Konsulat milczy. A przecież powinien uczynić wszystko dla odzyskania zrabowanego mienia, już choćby z tego względu, że wszystko to co posiada obywatel polski, nawet zamieszkały zagranicą, jest integralną częścią majątku naszego kraju, która w tej czy innej formie, częściowo lub w całości, wróci kiedyś do Polski.

W tych warunkach zrozumiała jest głęboka gorycz, która przejawia się w rozpaczliwych listach nadchodzących z Wiednia. Ludzie ci zrozpaczeni, pytają się nas, dlaczego tak się dzieje? Nie mamy niestety na to pytanie odpowiedzi. To też nie pozostaje nam nic innego, jak przepojone bólem i rozpaczą pytanie to skierować pod adresem ulicy Wierzbowej w Warszawie

Uchwały komisji narodowościowej O.Z.N. w kwestii żydowskiej

Warszawa, 21. 5. PAT. Komisja narodowościowa Rady Naczelnej O. Z. N. uchwaliła w kwestii żydowskiej następującą rezolucję:

1. Naczelnym celem i wytyczną w rozwiązywaniu kwestii żydowskiej dla Obozu Zjednoczenia Narodowego jest siła i wielkość Polski. Punktem zaś wyjścia dla oceny roli Żydów w naszym państwie, jako czynnika politycznego, jest przynależność ich od pozapaństwowej grupy ogóln żydowskiej, posiadającej odrębne cele narodowe.

2. Skutkiem odrębności dążeń politycznych, jak również skutkiem liczebności oraz znacznego wpływu na wiele dziedzin życia społeczno-narodowego Żydzi, w obecnym stanie rzeczy, są czynnikiem osłabiającym normalny rozwój polskich sił narodowych i państwowych i stojącym na przeszkodzie społecznej ewolucji, która dokonywa się obecnie w Polsce.

3. Kwestia żydowska jest doniosłym zagadnieniem polityki Polski i domaga się planowego rozważania przez czynniki państwowe i społeczne.

Akcje o charakterze demagogicznym i anarchicznym przeszkadzają w rozwiązaniu tej kwestii, zagrażając przy tym spokojowi i porządkowi publicznemu.

Sprawę żydowską należy rozwiązywać, a nie czynić z niej instrumentu rozgrywek partyjno-politycznych.

4. Rozwiązanie kwestii żydowskiej w Polsce może być osiągnięte przede wszystkim przez jak najbardziej wydatne zmniejszenie liczby Żydów w państwie polskim. Istniejące wśród Żydów tendencje do emigracji winny z powyższych względów spotkać się z jak najszybszą idącą pomocą ze strony władz państwowych.

5. Odnosząc się z życzliwością do idei budowy państwa żydowskiego w Palestynie, stwierdzamy jednocześnie, że kraj ten uznać należy za główny kierunek emigracji żydowskiej.

6. Wobec ograniczonych możliwości emigracji do Palestyny Żydzi zamieszkujący w Polsce muszą mieć zapewnione także inne tereny emigracyjne. Z tego też względu należy dążyć do rozwiązania problemu emigracji żydowskiej na

Dr. Henryk LUSTGARTEN

ordynuje od 15-go maja

w **RABCE-ZDROJU**

W. Ha „Nałęczówka“ ul. Poniatowskiego, - Tel. 364.

znany z prasy, z ulotek rozsiewanych po całej Polsce — ten sam wyświechtany szablon bzdur i kałamii. Nie dziwnym się treści i formie afiszów, znając hasła sztandarowe obozu, który je głosi, jako zbawienne. Chodzi nam jedynie o skonfrontowanie „programu“ walki i „wzniesłych“ haseł z faktami codziennego życia na naszym terenie.

Faktem jest, że dzięki ożywionej produkcji naftowej na terenie gorlickiego powiatu znalazły pracę setki robotników, a właściciele gruntów ciągną z tego pokaźne zyski. Faktem jest, że w czasie konfliktów między robotnikami a właścicielami zakładów przemysłu drzewnego, żydowscy przedsiębiorcy pierwsi podpisali umowy zbiorowe, przyznając pracownikom ludzkie warunki życia i pracy; faktem jest również, że dziś jeszcze istnieją na naszym terenie tego rodzaju zakłady przemysłowe (popierające w pełni żydożerze hasła) w których robotnik za głodowe płace pracuje po 8 i 10 godzin dziennie. Skoro zatem panowie ci występują z tego rodzaju postulatami w obronie uciśnionych warstw pracujących — niechaj w pierwszej kolejności zajmą się swoimi podwórkami, a dopiero później zabiorą się do uszczęśliwiania innych zbawczymi hasłami.

Jak wygląda ta „solidarność“ autorów ulotek i odezw świadczyć może między innymi

drodze współpracy międzynarodowej.

7. Usamodzielnienie gospodarcze polskiej ludności wiejskiej i miejskiej jest jednym z najpilniejszych zadań, stojących przed narodem i państwem polskim. Wytężona działalność ekonomiczno-społeczna całego narodu polskiego winna mieć charakter pozytywnego i planowego rozwoju polskich sił gospodarczych oraz celowej przebudowy całości społeczno-gospodarczego życia Polski. Realizacja tych dążeń musi doprowadzić do zredukowania udziału Żydów w naszym życiu gospodarczym.

8. Obecny wysoki udział Żydów w niektórych zawodach winien ulec redukcji. Może być ona osiągnięta przez wprowadzenie ogólnych przepisów prawnych, dających możliwość selekcji z punktu widzenia interesów państwowych. Niezbędnym do osiągnięcia tego celu jest również najdalej idące udostępnienie szkolnictwa zawo-

następujący drobny, lecz wielce wymowny fakt:

Na terenie gorlickim istnieje założona przez endeckiego działacza Chrześcijańska Spółka „Odzież“. Powinna ona w odniesieniu do chrześcijan wykazywać pewne walory, które by pozwalały wierzyć w szczerą głośzoną przez nią hasła. Tymczasem normy postępowania tych panów są tego rodzaju, że nie znalazłyby one zapewne naśladowań wśród „wyzyskiwaczy“ żydowskich. Otóż arcynarodowa spółka „Odzież“ celem ściągnięcia kwoty 1.15 zł. wytoczyła pewnemu przedstawicielowi ludności chrześcijańskiej proces, a następnie wdrożyła egzekucję, narażając chrześcijańskiego klienta na koszty przekraczające kwotę 40 złotych. Czy kupiec żydowski również drogą taką ściągac będzie swoje 1-0 złotych należności? Na naszym terenie dotąd faktów takich nie notowano.

Na szczęście fakty te i tym podobne są nie tylko nam znane; są one również znane szerokiemu ogółowi społeczeństwa gorlickiego, które należycie ocenia walory moralne tego rodzaju demagogicznych argumentów. To też wyczyny tych panów dotąd nie dały żadnych rezultatów i spodziewać się należy, że i w przyszłości „akcja“ tych panów spółka się z należytą odprawą i lekceważeniem.

Piękna i młodzieńcza cera...

Palmolive Shampoo pielęgnuje włosy jak mydło Palmolive cerę.

Oleje oliwkowy i palmowy użyte do wyrobu tego doskonałego Shampoo, myją gruntownie i przywracają włosom czystość i naturalne piękno, ułatwiając układanie się ich w fale.

Każda koperka zawiera 2 terabki

BEZ WZGLĘDU NA WIEK

W dzisiejszych czasach posiadanie młodzieńczej, czystej i gładkiej cery nie jest przywilejem wyłącznie dziewcząt dwudziestoletnich. Każda kobieta może zachować młodzieńczy wygląd przez długie lata. Mydło Palmolive, wyrabiane na oleju oliwkowym, umożliwia uzyskanie młodzieńczej cery w prosty, tani i łatwy sposób. Masuj ciało rano i wieczorem pianą mydła Palmolive, Skóra staje się gładka i elastyczna, a cera Twoja kwitnie czarem i piękną

WIĘCEJ NIŻ MYDŁO—ŚRODEK UPIĘKSZAJĄCY

dowego i wyższego dla wszystkich warstw społecznych młodzieży polskiej.

9. Ośrodki polskiego życia kulturalnego i społecznego winny zachować pełną niezależność od wpływów żydowskich, wynikających

PO SŁOŃCE

do WŁOCH

21. VI. — 30. VI.

zł. 199.—

BUDAPEST — WENECJA — RZYM — NEAPOL — POMPEA — CAPRI — WEZUVIUSZ — ASYŻ — FLORENCJA.

WAGONS-LITS/COOK
Kraków, Sławkowska 12

Wycieczka zorganizowana jest na zasadzie rozrachunku kompenzacyjnymi wycieczkami wzajemnymi.

między innymi z obecnej pozycji gospodarczej Żydów w Polsce.

Zagadnienie to jest tym bardziej żywo, że skutkiem skupienia Żydów w miastach, przeniknęli oni do szeregu takich dziedzin, jak np. prasa i książka, teatr, muzyka i plastyka, oraz kino i radio, które mają dla życia kulturalnego decydujące znaczenie.

10. W zakresie szkolnictwa naczelne władze oświatowe muszą prowadzić w kwestii żydowskiej planową i jednolitą politykę. Jest rzeczą niewłaściwą pozostawianie poszczególnym uczelniom tym bardziej zaś wydziałom czy profesorom regulowania spraw żydowskich na uczelniach na własną rękę. Niedopuszczalne jest

Dokończenie na str. 4-tej.

PRZEGLĄD * PRASY *

Decyzja

Po secesjach, mowach, wywiadach i artykułach, które pojawiły się w ostatnich tygodniach w szczególności dużej liczbie, powstała siła rzeczy wątpliwość co do dalszego kierunku akcji Ozonu. Wszystkie wątpliwości rozstrzygnął ostatecznie przebieg rady naczelnej Ozonu, a przede wszystkim mowa Marsz. Śmigłego-Rydza: „Pozostaje wszystkim po staremu” — tak brzmią zgodnie wszystkie komentarze prasy. Secesjoniści ozonowi zostali osamotnieni, a nadzieje konsolidacji na innej, szerszej platformie, niż na zasadach Ozonu nie są w ogóle brane w rachubę. Oto kilka głosów prasy. „Kurier Poranny” pisze:

Jeżeli w ciągu ostatnich kilku tygodni ktośkolwiek miał jakieś wątpliwości na tle znanych dywersyjnych prób w stosunku do O. Z. N., — ten ma sposobność zrozumieć, że tylko słabi duchem wątpliwościami tym mogli ulec.

A pod adresem grupy „Jutra Pracy” wypowiada „Kurier Poranny” następującą uwagę:

Jakże małoostkowo, jak śmiesznie i nędznie wyglądają w tej chwili wszystkie próby dywersji, organizowane przez różnych niedowarzonych reżyserów.

Jak puste i kłamliwe okazują się ich napuszone słowa i frazesy?

Jak ciężką na siebie odpowiedzialność ściągają ci nie powołani „zbawcy ojczyzny”, balamucząc opinię polską i wywołując w niej choćby chwilowy zamęt, kiedy Wódz Naczelny przypomina zbliżające się niebezpieczeństwa?

Alc ostrzeżenie i słowa pełne zapалу i wiary, które wczoraj padły są postokroć silniejsze od ponurych dywersyj.

Autorytet Marszałka Śmigłego-Rydza, przed którym milknie wszelkie nawet najzupełniejsze archolstwo, rozstrzygnął wczoraj nieodwołalnie sprawę kierunku, w którym ma się odbywać dyscyplinowany marsz Polski.

Rozstrzygnął, jak wiadomo, w kierunku wyłączeni i monopolu Ozonu. „Słowo” wileńskie zaopatruje mowę Marsz. Śmigłego-Rydza w następujący komentarz:

Przemówienie marszałka Śmigłego-Rydza rozwiewa tę atmosferę nieporozumień, która powstała wokół Ozonu. Ze słów marszałka Śmigłego wynika bowiem, że z Ozonem i jego działalnością łączy on nadal bardzo poważnie wielkie nadzieje konsolidacji społeczeństwa. Swoim przemówieniem marszałek Śmigły bardzo wyraźnie chce wzmocnić pozycję Ozonu, osłabioną przez szereg secesyj, — siłą swego autorytetu, zresztą nie po raz pierwszy. Tak samo bowiem i przemówienie krakowskie w sierpniu, na zjeździe Legionistów i przemówienie w październiku ub. r. na słynnej odprawie w Prezydium Rady Ministrów, miały ten sam cel na oku, chociaż wówczas trudności Ozonu były innego rodzaju.

Polemiczne zwroty o „rzekomych entuzjastach” zjednoczenia, zawarte w mowie marszałka, są oczywiście zwrócone pod adresem tych grup, które opuściły szeregi Ozonu.

Grupy te powoływały się wciąż na Marsz. Śmigłego-Rydza, a obecnie dostały „odprawę”. Nie ma dwóch Ozonów, jest tylko jeden, nie ma także dwóch konsolidacji — tej spod znaku min. Kwiatkowskiego i tej spod znaku Ozonu — jest tylko jedna, której pozycję wzmocniły wyraźnie ostatnie mowy, wygłoszone w czasie obrad rady naczelnej Ozonu.

Fantazje

Uchwały Rady naczelnej Ozonu nie zostały na razie ogłoszone. Nie wiadomo zwłaszcza, jakie uchwały powziął Ozon w sprawie żydowskiej. Miara nastrojów i mentalności pewnych publicystów jest następująca pogłoska, którą duża część prasy powtarza:

W pewnych kołach „Ozonu” istnieje zamiar zgłoszenia na posiedzeniu komisji narodowościowej dwóch postulatów:

1) Zakupienie przez rząd 2-eh okrętów, które by bezpłatnie wywoziły z Polski emigrantów żydowskich;

2) silniejsze, niż dotychczas, popieranie chrześcijańskich kas bezprocentowych, aby mogły one konkurować z żydowskimi kasami, które w tej chwili stanowią jedną z głównych przeszkód w rozwoju drobnego handlu i rzemiosła polskiego.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Przy artretyzmie i ischiasie

jak również przy schorzeniach reumatycznych, kuracja termiczna jest specjalnie skuteczna, jeżeli pacjent zażywa kąpiele bezpośrednio w źródle leczniczym. Ten rzadko dostępny rodzaj kąpiele umożliwia uzdrowisko

TRENCZYŃSKIE CIEPLICE.

Informacje i prospekty: Reprezentacja Trenczyńskich Cieplic, — Kraków, ul. Krzywa 9. — Telefon: 157-37.

Rozporządzenie Goeringa dowodem załamania się polityki finansowej Rzeszy

„Zdolność pożyczkowa” Niemiec wyczerpała się

Londyn, 21. 5. ZAT. Czołowe londyńskie czasopismo finansowe „Stock Exchange Gazette” zamieszcza wyczerpującą analizę niemieckiej ustawy w przedmiocie przymusowej rejestracji kapitałów żydowskich, wydaną przez Goeringa w charakterze kierownika planu czteroletniego. Wartość majątków żydowskich w Niemczech, po przyłączeniu Austrii, pismo ocenia na 600 milionów f. szt. Proceder wywła-

Realizacja ustawy wymagać będzie kilku lat. Pismo wskazuje na osobliwy fakt, że przez tę ustawę Goering dopiął tego, że Żydzi ratują rozpisaną ostatnio wewnętrzną pożyczkę Rzeszy; skoro bowiem tylko ustawa została ogłoszona, kapitaliści żydowscy w Niemczech zaczęli nabywać akcje tej pożyczki, rozumując, że przynajmniej do tych papierów nie będzie stosowana skala „wartości słusznej”. Z całego tego procederu ekspropriacyjnego — konkluduje pismo londyńskie — wysnuć można jeden tylko wniosek, mianowicie taki, że polityka finansowa Niemiec już obecnie doszła do stanu, w którym rząd niemiecki nie może już więcej polegać na zakrojonych na większą skalę pożyczkach dla zdobycia możliwości finansowania wydatków publicznych. Już dawno przewidywano, że niemiecka polityka finansowa wcześniej czy później dojdzie do tego stanu. Polityczne, społeczne i gospodarcze tendencje Rzeszy Niemieckiej mają zdeklarowany charakter, czyniący niemożliwym wyzyskanie inicjatywy prywatnej.

Sanatorium Leśne Dr. Schweinburg

Zuckmantel Śląsk-Czechosłowacja

Pierwszorządny fizykalno-dietetyczny zakład leczenia dla chorób wewnętrznych, przemiany materii i chorób nerwowych. Umiarkowane kuracje ryczałtowe

szczeniowy rozpoczyna się już z chwilą oficjalnego traktowania wartości podlegających rejestracji majątków. Już obecnie — zaznacza pismo — koła narodowo-socjalistyczne jawnie przyznają, że urzędowe komisje szacunkowe ustalać będą „słuszną” wartość majątków powyżej w wysokości 50 pct wartości rzeczywistej.

Nie przypuszczamy, żeby to był program Ozonu w sprawie żydowskiej, ale ta pogłoska jest charakterystyczna dla ujmowania ważnych kwestyj państwowych przez niektóre sfery. „Zakupi się dwa okręty i będzie się wysyłać Żydów”. Gdzie? — A kto by się tam o to biedził? Jak? — i to nie jest ważne. A przy tym co za niezwykły zmysł gospodarczy. Kasy bezprocentowe i groszowe kredyty to „główna przeszkoda” w rozwoju handlu polskiego! Możnaby się właściwie serdecznie śmiać z takiego „programu”, gdyby to nie było takie smutne.

Rady „A. B. C.” dla Anglii

Niedawno „Hajnt” doniósł z Londynu:

Minister obrony sir Inskip odbył dłuższą konferencję ze znanym królem samochodów, Żydem lordem Newfeld. Newfeld został wciągnięty do współpracy przy przeprowadzeniu programu uzbrojenia powietrznego.

W swoim czasie zwrócił się lord Newfeld do rządu angielskiego z propozycją, że jest gotów zorganizować w Anglii olbrzymi przemysł samolotowy, który produkowałby aparaty dla

PRZY MIGRENIE I POBUDLIWOŚCI NERWOWEJ na skutek zaburzeń trawiennych żołądka lub jelit, wystarcza częstokroć niewielka ilość naturalnej wody gorzkiej „FRANCISZKA-JÓZEFA” do szybkiego usunięcia tych dolegliwości.

angielskiej floty powietrznej. Rząd angielski odrzucił wtedy propozycję i Newfeld otrzymał odpowiedź, że rząd sam przejmując inicjatywę odbudowania angielskiej floty powietrznej.

Rezultaty produkcji samolotów kierowanej przez ministerstwo obrony kraju, były jednak bardzo niepomysłne. Prace posuwały się za nadto powoli i Anglia była zmuszona ostatnio kupić samoloty w Ameryce.

Angielska prasa krytykowała z tego powodu bardzo ostro ministerstwo, i Winston Churchill ogłosił artykuł alarmowy, że angielska produkcja samolotów pozostaje daleko w tyle za Niemcami. Ten stan zmusił ministra obrony kraju Inskipa do zwrócenia się do lorda Newfelda, by zaproponować mu, ażeby przejął organizację produkcji samolotów.

Faktycznie chodziło o to, żeby Newfeld mógł otrzymać dyktatorskie pełnomocnictwa całego programu uzbrojenia floty powietrznej.

Lord Newfeld jest jednym z najbogatszych

Uchwały komisji narodowościowej O. Z. N. w kwestii żydowskiej

(Dokończenie ze str. 3-clej)

aby sprawy należące do podstawowych uprawnień władz szkolnych stanowiły przedmiot bezpośredniej ingerencji młodzieży.

11. Nie jest celem, ani zadaniem polskiej polityki narodowościowej narodowa asymilacja Żydów, jednak poszczególne jednostki pochodzenia żydowskiego, które życiem swym oraz stwierdzoną służbą dla narodu polskiego wykazały, że są Polakami, należą ym samym do polskiej wspólnoty narodowej.

12. Potępiając akty samowoli wobec Żydów, oraz dążąc do zachowania spokoju wśród ludności polskiej przy załatwianiu zagadnienia żydowskiego, Obóz Zjednoczenia Narodowego domaga się również bezwzględnie lojalnej postawy w stosunku do potrzeb państwa i narodu polskiego ze strony mas i przewodców żydowskich. Łączność międzynarodowa poszczególnych skupień żydowskich w różnych państwach nie może być w żadnym wypadku wyzyskiwana bezkarnie dla szkodenia w jakiegokolwiek mierze sprawom i interesom państwa.

Bombardowanie Madrytu

Madryt, 21. 5. PAT. Pomiędzy godz. 2.30 a 3.30 baterie wojsk gen. Franco bombardowały Madryt, zwłaszcza północne jego dzielnice. Jeden z pocisków trafił w konsulat Wenezueli, zabijając leżącego w łóżku brata konsula i raniąc 4 osoby.

Rzym, 21. 5. PAT. Gen. Bastico, dotychczasowy dowódca oddziałów włoskich w Hiszpanii, został mianowany dowódcą drugiej armii we Włoszech.

ludzi Anglii. Jest bardzo popularny w Anglii z powodu jego legendarnych ofiar na czele gospodarze i filantropijne.

„A. B. C.” ogłaszając tę wiadomość, przestrzega W. Brytanię przed Żydem i pisze:

„Ofiarny” rekin wielkoprzemysłowy dostaje w ręce obronę lotniczą Anglii. Eksperyment ten może kosztować słono.

Na co sobie ta Anglia pozwala! Oddaje w ręce Żyda dyktatorską władzę w dziedzinie przemysłu wojennego i nie pyta o radę „A. B. C.”!

Dr EZRIEL CARLEBACH

NOWY MINISTER KOLONII

I.

Istnieją szlachetcy potomkowie, niezdolni, niesympatyczni, niesamodzielni, uchodzący za bardzo zdolnych, bardzo sympatycznych i bardzo energicznych tylko dla tego, że są dziećmi swoich ojców. Dziedziczą jeszcze za życia pieniądze ojca, jego wpływy, dobrych przyjaciół i stanowisko w społeczeństwie.

A istnieją inni synowie, którzy dziedziczą tylko wrógów ojca. Są oni może zdolni, ale ponieważ uzyskali swoją pozycję w drodze dziedziczenia, świat nie odnosi się do nich z uznaniem. Są oni może samodzielni, ale ponieważ byli zawsze „juniorami“, nieodłącznymi zjawiskami seniora, są oni niepewni, powściągliwi i nikli. Może są sympatyczni, ale ponieważ zawsze podejrzewają, że myśli się nie o nich, lecz o ich pieniądzech, są powściągliwi, nieufni i niedostępni.

Na ogół członkowie angielskiej klasy rządzącej należą do szczęśliwszego rodzaju spadkobierców. Nie bada się zbytnio ich osobistej inteligencji, rodzą się bowiem z pewną pozycją w społeczeństwie, z ufnością do swych zdolności i z dobrymi przyjaciółmi. Rzadko tylko spotyka się jakiś wyjątek, rzadko tylko spotyka się tam spadkobiercę, drugiego mniej szczęśliwego rodzaju, takiego, którego pochodzenie nie tylko nie pomaga, lecz wręcz przeszkadza.

W obecnym gabinecie angielskim istnieje tylko jeden taki. Jest to najmłodszy minister, Malcolm MacDonald.

II.

Mija już siedem lat od dnia, od którego przekracza codziennie rano małą bramę na Downing Street 10, gdzie znajduje się mały sztyl z napisem „Dominion Office“, tę bramę, która tkwi skromnie i nisko wobec potężnego na trzy części podzielonego gmachu ministerstwa spraw zagranicznych.

A mimo to, kiedy przed trzema laty został zamianowany kierownikiem owego ministerium, w którym od dłuższego czasu pracował, urzędnicy przyjęli go niechętnie, w parlamencie krzywiono nosem, prasa była niezadowolona, a jedno pismo pisało nawet, że: a) jest on niedoświadczony, b) za młody, c) był i jest na pewno i teraz w duszy socjalistą.

Faktycznie orientował się doskonale w całym kompleksie zagadnień, faktycznie przyszedł na miejsce, zdaniem wielu, przeciętnego ministra Thomasa. Faktycznie ani jego socjalizm, ani socjalizm jego ojca nie był zbyt niebezpieczny, ale wszystko to nie pomogło. Szukano zarzutu, albowiem chodziło o MacDonalda.

W roku 1930 w czasie konferencji imperial-

nej dominiów w Ottawie, poruczono mu jako młodemu urzędnikowi niezbyt znaczne stanowisko łącznika z prasą. Cóż w tym było niezwykłego, coż tu można krytykować? Ale prasa londyńska znalazła błąd, zarzucając mu, że jest za bardzo powściągliwy. Nie chciano dać się kierować przez człowieka, o którym myślano, że gdyby nie był synem premiera, toby nie zajmował takiego stanowiska.

W roku 1923 był kandydatem w wyborach do parlamentu i przepadł. W roku 1924 — znowu przepadł, a w roku 1935 (równocześnie z ojcem) przepadł jeszcze raz. Zapewne nie był gorszym od reszty 600 posłów angielskich, ale nazywał się MacDonald.

Rząd chciał wszelkimi siłami tę ostatnią klęskę wyborczą naprawić. Baldwin uważał to za osobisty dług honorowy w stosunku do MacDonaldów, którzy zachowali mu wierność. A MacDonald senior powiedział wówczas (cała w sprawach wyborczych bardzo dobronudna Anglia śmiała się z tego), że jego własna klęska nie sprawia mu tak wielkiej przykrości, jak z powodu porażki syna Malcolma, którego młoda kariera została z powodu ojca przerwana. Wyszukano więc dla Malcolma MacDonalda drugą, pewniejszą kandydaturę, pewniejszy

**Powietrze
Słońce
i Plutos**

to fundamenty życia

Zjedz' codziennie
tabliczkę czekolady

**MLECZNEJ
Plutos**

a poznasz tajemnice
zdrowia, siły i szczęścia.

Wzmacnia ustrój kostny u dzieci,
pobudza energię u dorosłych.

ARNOLD ZWEIG

**INTRONIZACJA
POWIEŚĆ**

Z upoważnienia autora
przełożył

Alfred Liefeld

30)

— Dostyc, dostyc, i tak wiem o tym dobrze, kochany gadulo. Zawsze jednak lepiej przygotować się z góry na najgorsze ewentualności i fakty. Toteż przyjmij na zakończenie do wiadomości, że między innymi wyruszą na Ukrainę i ze względu na ciebie. Mijemy tedy obaj nadzieję, że mi się powiedzie.

— Nic z tego nie rozumiem!

— Pomyśl trochę, Pawełku, bo odrobina myślenia nawet oficerowi nie zaszkodzi.

Twarz starca rozjaśniła się dobronudnie chytrym uśmiechem, który raz jeszcze przewyciężył znużenia po facygujących, całodziennych obradach, błyskając niby światło lokomotywy, która wjeżdża na ostatni, nieunikniony skręt przed stacją końcową.

— Ukraina jest nam potrzebna, jako ochrona własnych naszych majątków ziemskich. Po tej wojnie wszyscy będą domagali się ziemi: zarówno ci, którzy jej bronili, jak i ci, co w jej obronie padli, to znaczy spadkobiercy tych ostatnich — półtora miliona wdów i sierot. Nowy podział majątku narodowego jak to dotychczas określili panowie bolszewicy. Ale większe obszary ziemskie są w naszych rękach, Niemcy zaś nie dysponują u siebie ziemią, by zaspokoić przyszłe apetyty. I jeśli nie zdobędziemy nowych terenów, wówczas my, ziemianie, możemy się mieć z pyszna. Jednym słowem musimy zagarnąć ziemi dużo i to nie tylko dobrej, ale i takiej, na której da się osadzić przyszłych malkontentów. A teraz moment najważniejszy, bo dotyczący bezpośrednio ciebie: jeśli kiedyś zostanę gubernatorem wojennym Ukrainy, będę miał wówczas pod sobą zarząd niemiecki z całym szeregiem stanowisk i posad — niższych, kiepsko płatnych, i wyższych — nojnie wyposażonych. Jeśli więc mój siostrzeniec nabierze tymczasem praktyki administracyjnej na służbie w Ober-Oście, i jeżeli będzie miał po temu ochotę, wówczas czeka go po zawarciu pokoju wcale miła posadka na kresach — bo to i niedużo pracy, niezłe uposaże-

nie, nie licząc mieszkania służbowego i świadczeń w naturze. Tysiące Anglików dorabiało się i dorabla w ten sposób, i żaden z nich, o ile mi wiadomo, nie narzeka. Gdybyście jednak — ty i twoja najdroższa Barbę — chcieli zabawić się w ziemian i gospodarować na wsi, to pomyślałem i o tym, bo majątek kupię tam w każdym razie. Nikt przecież nie może mi wziąć za złe, jeśli zapłacę co do grosza gotóweczką za jakiś wartościowy kawałek ziemi. Nic przyjemniejszego niż marzenia o powiększeniu ojcowizny, zwłaszcza że najgorsze czasy już się przebrnęło i koniec Wojny Światowej jest tuż. Pozdrów więc ode mnie barona Ellendta, kochany Pawełku, zaraz po przyjeździe na miejsce, a teraz dobrej nocy! Zgaś z łaski swojej przed wyjściem światło.

Przez uchylone nieco okno sączył się świeży chłód zimowej nocy wraz z matowymi blaskami wynurzającego się zza chmur księżycy. Olbrzymi, opalany z korytarza, piec kaflowy słał miłe ciepło. „Staruszkowi będzie się dobrze spało“, pomyślał z czułością Winfried, zamykając za sobą ostrożnie drzwi. Idąc w dół kręconymi schodami, które skąpo oświetlała lampka oliwna, kapitan wciąż jeszcze nie mógł ochłonąć po niezwykłych rewelacjach generała.

ROZDZIAŁ SZÓSTY

WCZASY PO PRACOWITYM DNIU

W drodze do swojego pokoju czuł się Winfried rozbity fizycznie i duchowo. W głowie młodego oficera kotłowały się najsprzeczniejsze wrażenia i uczucia. Rozglądał się za adiutantem książęcym, chcąc go pożegnać i udać się na zasłużony spoczynek. Jedną z ordynansów wskazał mu bibliotekę. Winfriedowi przemknęła myśl, że jest to pierwszy od jego przyjazdu szeregowiec, z którym zamienił parę słów. Twarz ordynansa w porównaniu z rasowymi twarzami oficerów, wyglądała na jakiś splaszczony prymityw.

(C. d. n.)

EKSPOZYtura NA MAŁOPOLSKĘ ZWIĄZKU ŻYDOWSKICH SPÓŁDZIELNI W POLSCE

Bank Handlowo-Spółdzielczy w Złoczowie — Kasa Spółdzielcza w Zborowie Spółdzielczy Bank Kredytowy w Zbarażu

są jedynymi społecznymi żydowskimi instytucjami kredytowymi w Złoczowie, Zborowie i Zbarażu. — Za pośrednictwem tych spółdzielni ułatwiającie wszystkie swoje czynności bankowe i lokucie w nich swoje oszczędności. — Bezwzględne bezpieczeństwo wkładów i punktualność w wykonaniu zleceń zapewniona.

okręg wyborczy, gdzieby przeszedł każdy kandydat rządowy bez trudności. Każdy kandydat rządowy, tylko nie — on. Powstał bunt w partii rządowej. Przeciwko Malcolmowi MacDonaldui wystąpił Churchill, albowiem — chodziło o MacDonalda.

III.

Wszyscy jego przeciwnicy nie mieli racji, ale ich stanowisko było poniekąd zrozumiałe.

Albowiem Anglik nie lubi polityka, któremu brak humoru. Nie lubiał MacDonaldui, którzy się nigdy nie śmieją i nigdy nie opowiadają żartów. Ramsay MacDonald był dlatego tak nie popularny i tragicznie osamotniony i przez robotników i przez konserwatystów, albowiem nigdy nie był zwyczajnym dobrodusznym obywatelem, zwyczajnym człowiekiem, ale zawsze wszystko brał niezwykle poważnie. Ramsay MacDonald i jego rodzina wyglądali trochę ekscentrycznie. Wszystkie jego dzieci zwykły codziennie rano przychodzić do niego, by złożyć pocałunek na jego ręce. Jakież to było dziwne, patriarchalne i melodramatyczne. Jego córka zakupiła i prowadziła sama gospodę, gdzieś daleko na prowincji. Sama w gospodzie usługiwała gościom, a potem poślubiła malarza pokojowego. Było to dziwne, jeśli chodzi o córkę premiera angielskiego i upoczywie oryginalne.

A jego syn Malcolm — w 37 roku życia jest jeszcze kawalerem. Jest vegetarianinem, nie pali, nie należy do żadnego klubu, pracuje dużo i poważnie, urządza sobie długie przechadzki, zbiera owady, interesuje się starymi kościołami, ukrywa się w małym domku wiejskim w czasie weekendu, nie zjawia się na balach i nie jest zbyt pewnym siebie mówcą...

Szuka się kanciastych stron, których nie brakło ojcu, a skoro chce się szukać, to się znajduje. Najłatwiej jest znaleźć u syna podobieństwo do ojca.

IV.

Gdyby nie te uprzedzenia byłby młody MacDonald ulubieńcem ludu, najpopularniejszym wśród wszystkich młodych ministrów, drugim Edenem, albowiem jeszcze nigdy stanowisko ministra dominiów nie było tak ważne i nigdy nie wykazywało się tylu sukcesami, jak w obecnym okresie.

Przed okresem Malcolm MacDonalda całe ministerstwo miało drugorzędne znaczenie. Politykę zagraniczną dominiów prowadził minister spraw zagranicznych, a reszta spraw nie była zbyt ważna. Istniał faktycznie tylko jeden problem: Irlandia. Poprzedni minister Thomas próbował tę sprawę rozwiązać ale nie mógł. Zapomniano o nim. Po Thomasie objął ministerstwo dominiów Malcolm MacDonald i natychmiast spowodował, że w prasie ukazywały się sześćcioszpaltowe wiadomości. De Valera pojawił się po raz pierwszy u niego w Londynie jeszcze przed rokiem, a od owego czasu z pilnością i uporem przy stole rokowań likwidował najważniejsze powody sporu: wojnę gospodarczą z Irlandią rozpoczętą w roku 1932 i różnice zdań co do obrony powstałe w roku 1921.

Poza tym w gabinecie pracy Malcolm MacDonalda rozegrała się ważna część kryzysu abdykacyjnego. Chodziło o całość imperium. Trzeba było łagodzić rozmaite burzliwe reakcje Kanady, Afryki południowej, Australii, Nowej Zelandii wobec stanowiska gabinetu angielskiego w stosunku do korony i w stosunku do byłego króla Edwarda. Niedługo potem w czasie koronacji zebrała się konferencja dominiów już w cieniu grożącego niebezpieczeństwa wojennego. Po raz pierwszy stanęła na porządku dziennym sprawa obrony imperium i pomocy ze strony dominiów dla Anglii w razie wojny. Były to wszystkie skomplikowane problemy, wysoce polityczne i ważne dla Anglii, a załatwił je 37-letni Malcolm MacDonald.

Fakt ten nie ma prawie precedensu w historii angielskiej.

V.

Po pokoju z Irlandią zmienił się całkowicie

Wizyta u umierającego Ossietzky'ego

W norweskim „Dagbladet” ogłasza małżeństwo Finn i Inger Lie sprawozdanie z wizyty, którą złożyli oboje Ossietzkiemu w Berlinie, na krótko przed jego śmiercią. Państwo Lie przybyli specjalnie do Berlina, ażeby wystarać się o pozwolenie przewiezienia Ossietzky'ego do sanatorium w Norwegii lub Szwajcarii. Zanim jednak ich starania odniosły skutek, Ossietzky zakończył życie.

„Poruszyliśmy w rozmowie — czytamy we wspomnianym dzienniku — różne kwestie religijne, literackie i pacyfistyczne. Prawie przez cały czas mówił Ossietzky, i to mówił bezustanku. Był wychudły i blady, a ręka jego, którą nam podał, zupełnie bezsilna. Ale jego niebieskie oczy wyrażały żywą radość z powodu naszej wizyty. W szpitalu w Nordend w przeciągu ostatnich dwóch lat, miał zaledwie trzy, czy cztery wizyty. Wszyscy jego przyjaciele jakoś zniknęli, albo bali się przyjąć. W rozmowie z nim przekonał się, że nie zmienił zupełnie swoich przeko-

WYCIECZKA do
Wyjazd 18. VI. **LONDYNU**
WAGONS-LITS//COOK zł. 370.—
Sławkowska 12.

Razem z żoną zajmował Ossietzky mały, prymitywny pokój. Nie chciał nawet słyszeć o przeniesieniu się do innego pokoju, względnie do lepiej wyposażonego szpitala. „Tutaj czuję się pewnym, tutaj nie mają do mnie przystępu” — oświadczał zwykle. Do dra Dosqueta, kierownika szpitala, który nazywał „zaczarowaną górą ubogich” miał bezgraniczne zaufanie.

Kiedy służąca przyniosła do pokoju herbatę i chleb — czytamy dalej w sprawozdaniu — mogliśmy dopiero zauważyć, jaki słaby był Ossietzky. Jakkolwiek trzymał filiżankę obiema rękami to jednak, tak drżała, że nie mógł wprost z niej pić. Zauważyłem też, że zęby jego były kompletnie zniszczone. Poza tym strasznie kaszlał.

Najgorętszym życzeniem Ossietzky'ego było wyjechać dla poratowania zdrowia do zagranicznego sanatorium.

Dr Dosquet w rozmowie z panem Lie, twierdził, że pora do wyjazdu nie jest odpowiednia, ale Ossietzky może jechać, jeśli tego pragnie, gdyż „Ossietzky, jest wolnym człowiekiem” — dodał. Na pytanie, czy stan pacjenta uważa za beznadziejny, dr Dosquet kategorycznie zaprzeczył.

Ossietzky nie wierzył, że starania jego norweskich przyjaciół odniosą skutek „ale nawet, jeśli z tego nic nie będzie — powiedział im na pożegnanie — to i tak, będę miał coś z czego przez dłuższy czas będę czepał...”

Po kilku dniach zmarł. (s.)

Towarzystwo Metalurgiczne

Ska z ogr. odp.

Kraków, Lubicz 3a. Tel. 106-28, 133-97, 159-00

poleca z swych składów

BLACHY CYNKOWE

produkcji Walcowni Metali S. A. Dziedzice,
Walcowni Cynku, Oświęcim.

HURT!

Ceny najniższe.

DETAL!

nań i zrozumieliśmy, jaki „niewygodny” musiał być dla swoich rodaków. Pełen trafnej ironii, ale bez jakiegokolwiek złości, wspominał swoich prześladowców, miał dla nich jakąś wyrozumiałość, która — muszę to przyznać, wzruszyła mnie do łez.

Anonim UON-owca do kierownika szkoły

Przemyśl, 21. 5. (Seg.) Po wielomiesięcznym śledztwie, w ciągu którego przesłuchano blisko 200 świadków, zasiadł na ławie oskarżonych przed trybunałem Sądu okręgowego w Przemyślu pod przewodnictwem wiceprezesa Haszczyca, Wasył Szewczyk 34-letni kowal z Jamny dolnej, powiat Dobroni. Początkowo pozostawał Szewczyk pod zarzutem zbrodni z art. 97 k. k. a mianowicie przynależności do O. U. N. Śledztwo w tym kierunku jednakowoż zostało umorzone dla braku dowodów, a natomiast oskarżono Szewczyka o zbrodnię usiłowanego wymuszenia z art. 23 i 261 kk. popełnioną w ten sposób, że w lipcu 1937 przesłał pod adresem kierown. szkoły w Leszczawie Stefana Krenty list, w którym domagał się, by Krenta złożył natychmiast swój rewolwer u gr.-kat. ks. Federkiewicza w Leszczawie, gdyż inaczej „silnie pocierpi”.

List ten zawierał ostrzeżenie, by adresat nie odważył się zakomunikować Policji o tym, że tego rodzaju list otrzymał. Pisano owo było zaopatrzone

ton prasy w stosunku do niego. Prasa jest dumna ze sukcesu, a także z Malcolm MacDonalda.

Nie widzi się już w nim posła „narodowej partii robotniczej” z jej ośmioma mandatami. Zapomniano o tym, że chodzi tu o syna Ramsaya MacDonalda, albowiem to już nie jest aktualne, albowiem Malcolm MacDonald wyrósł na jednego z najlepszych mediatorów politycznych w gabinecie.

My, Żydzi wiemy o tym nie od dziś. Pamiętamy jego zdolności przy prowadzeniu rokowań jeszcze z czasów po ogłoszeniu księgi Passfieldda. Był wówczas pośrednikiem między ojcem, premierem, i Egzekutywą syjonistyczną. Zasl-

w podpis O. U. N. i w znak trupiej główki z inicjałami OUN. W jaki tydzień po nadejściu listu przybył do ks. Federkiewicza osobnik łysy w ciemnych okularach i zapytywał księdza, czy Krenta otrzymał list od OUN. i czy złożył rewolwer u księdza. Ządaniu księdza, by wyjawiał kim jest, ów nieznajomy kategorycznie odmówił.

Biegły prof. Walczak ze Lwowa wydał opinię stanowczą, że inkryminowany list został napisany przez oskarżonego. Na rozprawie, która się odbyła w marcu 1938 obrońca dr D. Landau zarzucił, że opinia biegłego zawiera szereg wewnętrznych sprzeczności. Zgodnie z wnioskiem obrońcy Sąd zarządził ponowne badanie pisma przez biegłego dra Oblasa ze Lwowa.

Jest rzeczą ciekawą, że drugi biegły wydał kategoryczną opinię, że list stanowczo nie był pisany przez oskarżonego. Na rozprawie z 15 maja 1938 r. wiceprok. Kruczkowski ze względu na wynik ekspertyzy zmienił kt oskarżenia w ten sposób, że domagał się ukarania oskarżonego za pomoc do zbrodni wymuszenia, jednakowoż Trybunał oskarżonego uniewinnił.

żył na wiele uznania za to, że zaistniał pamiętny list MacDonalda, który zniweczył część planów Passfieldda. Żydowskie sfery polityczne nie miały w stosunku do niego żadnych uprzedzeń i dlatego stale oceniali jego działalność obiektywnie jako pracę zdolnego, nieustraszonego mediatora, który nie ma żadnych ubocznych intencji, który nie chce gwałtem narzucić jakąś linię, a który umie wszędzie znaleźć możliwość porozumienia. MacDonald wykorzystuje to porozumienie w konkretnych, należyście uzasadnionych układach i stara się zawsze w sposób przyjazny likwidować zatargi.

ZNAWCA PALI TYLKO W PATENTOWANYCH TUTKACH

DWUWATKI LUB PREPAROWATKI

FABRYKI TUTEK „SOKOŁ“ W. Kwaśniewski i F. Pacholczyk w Warszawie.

S. L. SCHNEIDERMAN

MIĘDZY DWOMA KONTYNTENTAMI**U portów powstańczej Hiszpanii. — Walki o Gibraltar. — Klucz i zamek do morza Śródziemnego. — Pozycje strategiczne Anglii**

(Od naszego specjalnego wysłannika)

GIBRALTAR, w maju.

Mały statek angielski utrzymuje komunikację między Tangerem a Gibraltarem. Pod róz trwa zaledwie cztery godziny, ale pasażer skłonny do choroby morskiej, ulega jej natychmiast. Statek skacze, staje dęba na równi z rekinami, których całe stada pływają w cieśninie Gibraltaru. Krzyżują się tu dwa morza i fale są zawsze wzburzone.

Po obu stronach widnieją brzegi dwóch kontynentów — europejskiego i afrykańskiego. Lśnią z dala białe miasta portowe. Oto miasto hiszpańskie Algeciras, gdzie częstą odbywały się konferencje międzynarodowe o podziałach kolonialnych między państwami, a oto zbliżamy się do innego miasta hiszpańskiego, Tarifa, które pono wspomniane jest jeszcze w Biblii pod nazwą Tarsyzsz. Z tego miasta miał jakoby król Salomon przywieźć złoto dla świątyni. Dziś zarzucają tu kotwicę niemieckie okręty towarowe. Wyraźnie nie rozróżniamy ich bandery ze swastyką i im wyżej wznosi się słońce, tym dokładniej widzimy jak u brzegów Tarify wrę gorączkowa praca. Już od dłuższego czasu buduje się tu fortyfikacje.

Nasz statek trzyma się bliżej kontynentu europejskiego, ale widzimy też dość wyraźnie brzeg afrykański i miasto portowe Ceuta, gdzie snują się intrzygi przysiężonej wojny. Płyniemy przez wąską cieśninę Gibraltarską, która od tysiącleci stanowi arenę zaciętych walk i sporów międzynarodowych. Setki okrętów zostały tu zatopione i tysiące ludzi znalazło śmierć w walce o tę wąską skalistą cieśninę. Jest to pas morza o historycznym znaczeniu, który zapewnia kontrolę nad dwoma kontynentami i dwoma morzami.

Tysiąc lat przed Chrystusem Fenicjanie mieli tu swą główną bazę floty żaglowej. Po tem skały Gibraltaru zdobyli Grecy i Rzymianie. Wreszcie przez 600 lat ten ważny punkt strategiczny znajdował się w ręku Arabów. Dopiero w roku 1408 Ferdynand IV, król Kastylii, wdarł się do Gibraltaru, który należy właściwie do półwyspu Pirenejskiego. W roku 1704 Anglia podczas swego zaborczego marszu na kolonie, obległa słabo umocniony Gibraltar i po krótkiej bitwie morskiej stała się panem tego ważnego przylądka, który wrzyna się głęboko w cieśninę, leżącą na skrzyżowaniu dwóch mórz.

Wszystkie późniejsze usiłowania królów hiszpańskich, by odebrać z powrotem ten „klucz do obu mórz”, kończyły się klęską i w traktatach pokojowych w Utrechcie, Sewilli oraz po amerykańskiej wojnie wyzwolenczej, Hiszpanie byli zmuszeni podkreślić, że zrzekają się Gibraltaru.

Otdąd Anglia zbudowała tu potężne fortyfikacje i stała się stróżem obu kontynentów.

Zaraz po wybuchu wojny hiszpańskiej, w cieśninie Gibraltaru u brzegów Tarify miała miejsce wielka bitwa morska między powstańcą i rządową częścią floty hiszpańskiej. Dzięki buntowi marynarzy na największym hiszpańskim krążowniku „Jaime I” przewagę zdobyli republikanie, ale hiszpańskie miasta portowe do Malagi zostały szybko opanowane przez faszystów. Stało się to na skutek interwencji oddziałów marokańskich, przetransportowanych przez generała Franco z przeciwległego Maroka hiszpańskiego,

gdzie oddawna już działali potajemnie niemieccy instruktorzy wojskowi.

Na początku powstania niemieccy specjaliści wojskowi radzili swym hiszpańskim przyjaciomom wdrzeć się do Gibraltaru i wyprzeć Anglików z tej pozycji wartowniczej między morzami. Te rady znalazły często swój wyraz w przemówieniach radiowych generała Queipo de Llano, który wreszcie z powodu ciągłych podżegań przeciwko Gibraltarowi został na skutek interwencji angielskiej usunięty z radia. Obecnie hitlerowski sztab generalny zmienił swą taktykę i całą aktywność przerzucił na hiszpańskie

Gibraltarem. Prócz tego, że głęboka zatoka Tangeru stanowi wygodną bazę dla łodzi podwodnych i torpedowców, płaskowyż otaczający miasto nadaje się doskonale na urządzenie baz lotniczych, podczas gdy na skalistym Gibraltarze nie ma miejsca nawet na najmniejszy aerodrom, na którym mógłby lądować nawet jeden aeroplan. To też sytuacja Gibraltaru na wypadek ataku lotniczego byłaby bardzo ciężka, jeśli nie wręcz rozpaczliwa.

Państwo silne militarnie, mające za sojusznika Hiszpanię, mogłoby przy pomocy Ceuty i Tangeru stać się panem na morzu Śródziemnym i całkowicie podważyć znaczenie Gibraltaru.

Dopóki Tanger jest neutralny i hiszpański plan budowy podziemnego tunełu między półwyspem Iberyjskim i hiszpańskim Marokiem nie jest zrealizowany, Anglia zachowuje pełną kontrolę nad obu morzami. Gibraltar może być stróżem obu kontynentów tylko dopóty, dopóki przeciwległy sąsiad na kontynencie afrykańskim jest słabszy militarnie i nieufortyfikowany. Utrzymanie tego stanu było właśnie celem Anglii i Francji, gdy w roku 1904 słabej Hiszpanii przekazano protektorat nad wybrzeżem marokańskim, położonym naprzeciw Gibraltaru.

Hiszpania zobowiązała się wtedy nie tylko do wyrzeczenia się budowy jakichkolwiek fortyfikacji na wybrzeżu marokańskim, ale w dodatku paragraf siódmy traktatu głosił:

„Hiszpania obowiązuje się pod żadnym pozorem i w żadnym wypadku nie odstąpić nikomu całości lub części terenów marokańskich nawet na okres przejściowy”

W oficjalnej umowie nie wymieniono mocarstwa, któremu Hiszpania zabrania się ustąpić swych wpływów w Maroku, ale w ówczesnych komentarzach prasowych wyraźnie mówiono o Niemczech, które oddawna szukały okazji, by stanąć w Maroku i stworzyć przeciwwagę wpływów angielskich w Gibraltarze.

Punkt siódmy umowy marokańskiej, stanowiący kwestię życia i śmierci dla floty angielskiej i jej pozycji na morzu Śródziemnym — został już pogwałcony. Jeśli nie ma mgły, obserwatorzy z Gibraltaru mogą dostrzec, jak do przeciwległego portu Ceuty przybywają niemieckie okręty z materiałem wojennym i wojskiem.

Z naszego statku widzimy okręty u białego portu Ceuty. Zbliżamy się do Gibraltaru, gdzie połyskują w słońcu wielkie lufy ciężkich, dalekonośnych armat, zatkniętych wśród skał.

**ZDROWE
cebulki
włosowe**

**I SPRAWNOŚĆ
GRUCZOŁÓW KOJOWYCH**
to 2 warunki, które zapobiegają wypadaniu włosów, tworzeniu się łupieżu, rozdławianiu się włosów. Cebulki włosowe należy więc pielęgnować i dostarczać im substancji odżywczych. Stasujcie do codziennej pielęgnacji włosów Philothrix Roger & Gallet. Jest to znakomity pakarm dla włosów oparty na najnowszych zdobyciach nauki.

**PHILOTHRIX
ROGER & GALLET**

O PIĘKNYM ZAPACHU

Maroko, a przede wszystkim na Tanger, który byłby pierwszym zaborem po ewentualnym zwycięstwie faszystów w Hiszpanii.

„Jeśli Gibraltar jest kluczem do morza Śródziemnego, to Tanger jest jego zamkiem. Dlatego też Tanger musi należeć do władzy neutralnej, jak np. sułtan, albo do Anglii...” — wyraził się kiedyś wielki admirał angielski, Nelson.

Hitlerowski sztab generalny szybko przekonał się o słuszności tego określenia, które staje się zrozumiałe dla każdego, kto przygląda się tym dwóm, naprzeciw siebie położonym miastom. Tanger i Ceuta przy dobrym umocnieniu mogą nawet mieć przewagę nad

Sześciu Żydów w nowym parlamencie południowo-afrykańskim

Johanesburg, 21. 5. ZAT. Na podstawie ogłoszonych już wyników z 21 okręgów wyborczych, ustalono, że do nowego parlamentu wybrano sześciu Żydów, w tej liczbie panią Bertę Salomon, pierwszą kobietę żydowską w parlamencie południowo-afrykańskim.

Z osódmu sześciu posłów żydowskich pięciu należy do „Zjednoczonej Partii” na czele której stoi premier Herzog, jeden zaś do partii probrytyjskiej.

Partia antysemicka dra Malana, która w po-

przednim parlamencie liczyła 21 posłów, doznała druzgocącej klęski i przeprowadziła zaledwie trzech posłów.

Dr Emil Schmorak przybył do Palestyny

Jerozolima, 21. 5. ZAT. Do Palestyny przybył wybitny działacz syjonistyczny, przewodniczący Org. Syjonist. w Małopolsce wschodniej dr Emil Schmorak. Dr Schmorak uczestniczyć będzie w posiedzeniu komisji bankowej wyłonionej na ostatnim kongresie syjonistycznym.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY

Podział sum depozytowych przez sądy

Związek izb przemysłowo handlowych zakomunikował ministerstwu sprawiedliwości, że sfery reprezentowane przez samorząd przy myślowo handlowy żałują się coraz częściej na powolne załatwianie spraw podziału sum depozytowych i wypłacanie depozytów przez sądy. Skargi powyższe dotyczą zarówno zbyt dłu gotrwałego sporządzania planów podziału sum depozytowych, jak i powolnego wydawania depozytów już po sporządzeniu tych planów co prowadzi do niepożądanego zamrażania wierzycielności.

Ponieważ obowiązujące ustawodawstwo egzekucyjne w b. wielu wypadkach kieruje ściganiem przymusowo wierzycielności do depozytu przeto przetrzymywanie gotówki w postępowaniu podziałowym dotyczy wielu spraw i staje się momentem szerokiego zainteresowania — zwłaszcza w okresie, w którym ustawodawstwo oddłużeniowe i tak już unieruchomiło wiełe kapitałów.

Z tych względów Związek izb zwrócił się do ministerstwa sprawiedliwości z prośbą o wydanie zarządzeń, mających na celu przyspieszenie toku spraw o podział sum depozytowych, które to sumy, zdaniem Związku, winny być oprocentowane.

Projekty uzupełnienia listy rzemiosł

Na skutek wystąpienia niektórych Izb Rzemieślniczych samorząd gospodarczy rzemiosła

Przebieg od **BÓLU GŁOWY**
DŁA ODOBOWIENIA ZE ZN. FAKI
KOWALSKINA
Dobrych się słuchaj
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE i KATARZE

zajmuje się obecnie opiniowaniem projektów, dotyczących uzupełnienia listy rzemiosł.

Przedmiotem badań jest zawód sitarski (wyrob sit), następnie elektromechanik, co do którego Izba Rzemieślnicza w Poznaniu wypo wiedziała się za uznaniem tego zawodu jako rzemiosła, wreszcie aktualną jest kwestia podziału kapelusznictwa na damskie i męskie.

Obowiązek dokształcania uczniów rzemieślniczych

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej wyjaśnia, że obowiązek uczęszczania na naukę do kształcącej zawodową dotyczy wszystkich młodocianych bez względu na to, czy jest robotnikiem czy uczniem, na zasadzie ustawy o pracy młodocianych i kobiet.

Terminatorów zaś, zatrudnionych na podstawie umowy o naukę, obowiązek uczęszczania na naukę dokształcającą zawodową dotyczy bez względu na wiek, a więc także po ukończeniu 18 lat zgodnie z przepisami prawa przemysłowego. (P.A.A.)

Rokowania handlowe z Sowietami na martwym punkcie

Jak się dowiadujemy, prowadzone już od dłuższego czasu rokowania o umowę handlową polsko sowiecką stanęły obecnie na martwym punkcie i nie zapowiada rychłego ich zakończenia. Sytuacja jest tym bardziej niepotulna, że zawrte w grudniu r. ub. porozumienie celne na okres pierwszego kwartału 1938 r. już wygasło. Obecne przeciąganie się rokowań spowodowane jest tym, że na propozycje będące wynikiem rozmów pomiędzy władzami polskimi a sowieckim przedstawicielstwem handlowym w Warszawie — nie nadchodzi żadna odpowiedź z Moskwy. (Kabel.)

Rosną ceny w Austrii

Prezydent policji we Wiedniu, jako władza nadzorczą regulacji cen artykułów pierwszej potrzeby, zarządził, aby we wszystkich skle-

Informator prawniczy

„TENSAMARYT“. 1) Świadczenie ubóstwa zwalnia od opłaty stemplowej. Wątpimy jednak, czy Pan uzyska świadczenie ubóstwa celem zwolnienia od opłaty stemplowej do podania w sprawie prowadzenia przedsiębiorstwa — choćby nawet — małego. 2) Jeżeli przedsiębiorstwo rozpoczyna Pan z dniem 1 lipca b. r., wolno Panu wykupić świadectwo przemysłowe na okres półroczny, za połowę ceny normalnej.

„BŁAZOWA 48“. 1) Na pytanie pierwsze nie możemy Panu udzielić wyczerpującej odpowiedzi, skoro nie znamy warunków umowy z Towarzystwem „Uniwersal“ W każdym razie wskazanym by było, by Pan raz jeszcze zażądał wypłaty w ciągu pewnego czasokresu, ewent. z zagrożeniem, że Pan będzie dochodził swych praw na drodze sądowej. 2) Właściwym w tej sprawie w myśl art. 26 § 1. kodeksu karnego jest Sąd w Katowicach, wobec czego nie ma podstawy do przekazania tej sprawy do Sądu w Krakowie. Skoro oskarżony został wezwany do osobistego stawienia w Sądzie, Sąd nie wyda wyroku zaocznego (art. 393 kodeksu karnego). W razie niestawienia pozwanego bez usprawiedliwienia, Sąd może zarządzić przymusowe sprowadzenie pozwanego przez policję (art. 83, § 2 kodeksu karnego).

„GUSTA Z MIELCA“. W sprawie tej prosimy zwrócić się do „Ogniska Pracy“ w Krakowie, ul. Skawińska-Boczna.

„SYJONISTA, CHRZANÓW“. 1) Przypuszczamy, że chodzi Panu o kabel i przewody telefoniczne, względnie telegraficzne. Zarząd Poczty i Telegrafów ma prawo umieszczania kabli i przewodów telefonicznych na prywatnych gruntach, oraz nieruchomościach. Zasadniczo powinno to być uzgodnione z właścicielem nieruchomości. W razie jednak braku zgody Zarząd Poczty i Telegrafów ma prawo zastosowania przymusu w drodze administracyjnej. 2) Ma Pan prawo domagania się odszkodowania za umieszczenie kabla i przewodów w Pańskiej nieruchomości, a to na zasadzie art. 14 ustawy z 3 czerwca 1924 o poczcie, telegrafii i telefonii w brzmieniu obowiązującym na podstawie obwieszczenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 4 sierpnia 1933 r. (Dz. U. R. P.) Nr 63 poz. 481 z 1933 r.) — 3) Powinien Pan zażądać odszkodowania w odpowiedniej wysokości i określić w tym celu odpowiedni termin. 4) Na podstawie wyżej cytowanego przepisu art. 14 sprawy sporne co do wy-

mały proszek „Liliput“
dnia babka istoty cud!

sokości odszkodowania rozstrzyga właściwy Sąd na żądanie właściciela nieruchomości.

„PRZEMYSŁOWIEC GORLICKI“. Na zasadzie art. 231 ustawy o ubezpieczeniu społecznym prawo przymusowego ściągania składek ubezpieczeniowych przedawnia się po 3 latach od dnia płatności składki. Skoro w roku 1935 otrzymał Pan wymiar od którego wniósł Pan odwołanie, prawo ściągania składek nie jest jeszcze przedawnione.

„FENIKS 3“. 1) i 2) We własnym interesie powinien Pan przesłać polisę asekuracyjną do rejestracji. 3) Może Pan np. sporządzić u notariusza legalizowany odpis polisy. Ponadto zaś samą polisę powinien Pan przesłać listem poleconym za zwrotnym poświadczaniem odbioru polisy przez Kuratora masy.

„C. K. KRAKÓW“. 1) Skoro pracodawczyni Pani zgodziła się ponieść wszelkie koszty, związane z pobytem Pani u niej, to winna także zapłacić takse kuracyjną. 2) Należy się Pani odszkodownie za to że nie została Pani przez swą pracodawczynię ubezpieczona. 3) Jeżeli córka, zawierając z Panią umowę, działała tylko w imieniu matki, a nie — także w imieniu własnym, w takim razie może Pani wystąpić na drogę sądową wyłącznie przeciwko właścicielce pensjonatu.

pach były wywieszone ceny artykułów pierwszej potrzeby z równoczesnym zgłaszaniem tych cen do urzędu. Zarządzenie to zostało spowodowane znacznym wzrostem cen na artykuły pierwszej potrzeby.

Z GIEŁDY

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 21. 5. Kursy zamknięcia: Akcje: Bank Polski 118, Norblin 85, Modrzejów 11.50, Lilpop 73½—74, Starachowice 36½. Tendencja niejednorodna.

Papiery procentowe: 3% prem. pożycz. inwest. I. em. 81, II. em. 82, 3% prem. pożycz. inwest. seryjny I. em. 90½, 5% pożycz. konwersyjna 70½, 4% pożycz. konsolid. 68—67½, 4½% pożycz. wewnętrzna 65.— Tendencja utrzymana.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Poznań, 21. 5. Ceny orientacyjne: groch zielony folger 24.50—23.00. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja i obroty: pszenica 160 spokojna, żyto 484 lekko zwyżkowa, jęczmień 103 spokojna, o-wies 100 spokojna.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, 21. 5. Kursy zamknięcia: Dewizy: Paryż 12.24½, Londyn 21.74½, Nowy Jork 4.38, Bruksela 73.70, Mediolan 23.05, Amsterdam 242.20, Sztokholm 112.10, Oslo 109.25, Kopenhaga 97.07½, Praga 15.23. Tendencja niejednorodna.

POŻYCZKI POLSKIE W N. JORKU

Nowy Jork, 21. 5. Kursy zamknięcia: 8% pożycz. Dillonowska 47, 6% pożycz. Dolarowa 48, 7% pożycz. M. Warszawy 45, 7% pożycz. Śląska 45. Tendencja słaba

ATA
proszek
do czyszczenia
i do szorowania

Wyrób Zakładów Polskiej Sp. Akc. „Persil“ w Bydgoszczy

Do zmywania i płukania używajcie (IM)

Ruch ludności w marcu 1938 r.

W ciągu miesiąca marca br. zawarto w Krakowie małżeństw 76 (w lutym 260), w tym chrześcijańskich 27 (224). Urodziło się żywo dzieci 275 (217), nieślubnych 47 (43), w czym z małżeństw żydowskich rytualnych 16 (20). Wśród żywo urodzonych było chłopców 144 (101). W tym samym okresie czasu zmarło osób 255 (229). Liczba zmarłych w szpitalach wynosiła osób 90 (89). Z powyższych śmierci najwięcej przypada na choroby: 48 i na gruźlicę 34. Wśród zmarłych było chrześcijan 199 (171).

KUPON ZNIŻKOWY DO KIN ADRIA — ATLANTIC

Ważny 22 maja. — Wyciąć i przedłożyć do wymiany w Kolekturze Zw. Inwalidów Grodzka 59 w Perfumerii N. Meersanda św. Marka 20 lub w Adm. „N. Dziennika“ Orzeszkowej 7.

ROBOTY RĘCZNE

Kostium na drutach z płaskim haftem

MATERIAL: około 1100—1200 gramów jasnej wełny na kostium i 50 gramów ciemniejszej do haftu. Bardzo efektownie wygląda ten kostium w kolorze białym lub kremowym z ciemnoniebieskimi lub czerwonymi ornamentami. Weźmiemy druty nr. 2½. Poza tym potrzebujemy jeszcze 9 skórzanych guzików i odpowiedni skórzany pasek.

Fig. B. 1) lewy przód
2) prawy przód
3) plecy
4) rękawy
5) przód spódnicy

MIARA I KRÓJ: jeśli się chce ażeby kostium dobrze leżał, należy wyciąć sobie z grubego papieru krój w oryginalnej wielkości, kierując się wedle załączonego wzoru. Podane miary przeznaczone są na kostium średniej wielkości.

WZOR: cały kostium jest tak robiony, że na prawej stronie materiał wypada gładki, a na lewej robiony na wywrót.

Zaczynamy od bluzki i robimy przede wszystkim

PRZODY.

Robimy łańcuszek wedle kroju, do talii odejmujemy stopniowo po kilka oczek, a później aż do pachy znowu dodajemy. Przy wycięciu pachy spuszczaemy 7—8 oczek, w następnych 8 rzędach jeszcze w każdym drugim rzędzie po 1, następnie już prosto aż do ramienia. Wycięcie przy szyi tworzymy w ten sposób, że spuszczaemy 5 oczek, następnie wedle kroju zaokrąglamy. Prawy przód robi się tak samo, należy tylko uważać na dziurki na guziki.

PLECY

robi się analogicznie do przodów.

Teraz zabieramy się do SPÓDNICZKI, zaczynamy od przodu, robimy łańcuszek, tak jak pogaliśmy przy bluzce. Ściśle wedle kroju odejmujemy kolejno po kilka oczek. Jeśli robota używała już 67 cm wysokości, dzielimy ją i robimy dalej w trzech częściach. Spódniczka znacznie lepiej leży, jeżeli od razu opuszczamy klinki. Podczas roboty, stale kontrolujemy, ażeby spódniczka miała dokładne formy kroju.

Tył spódniczki, jak przód.

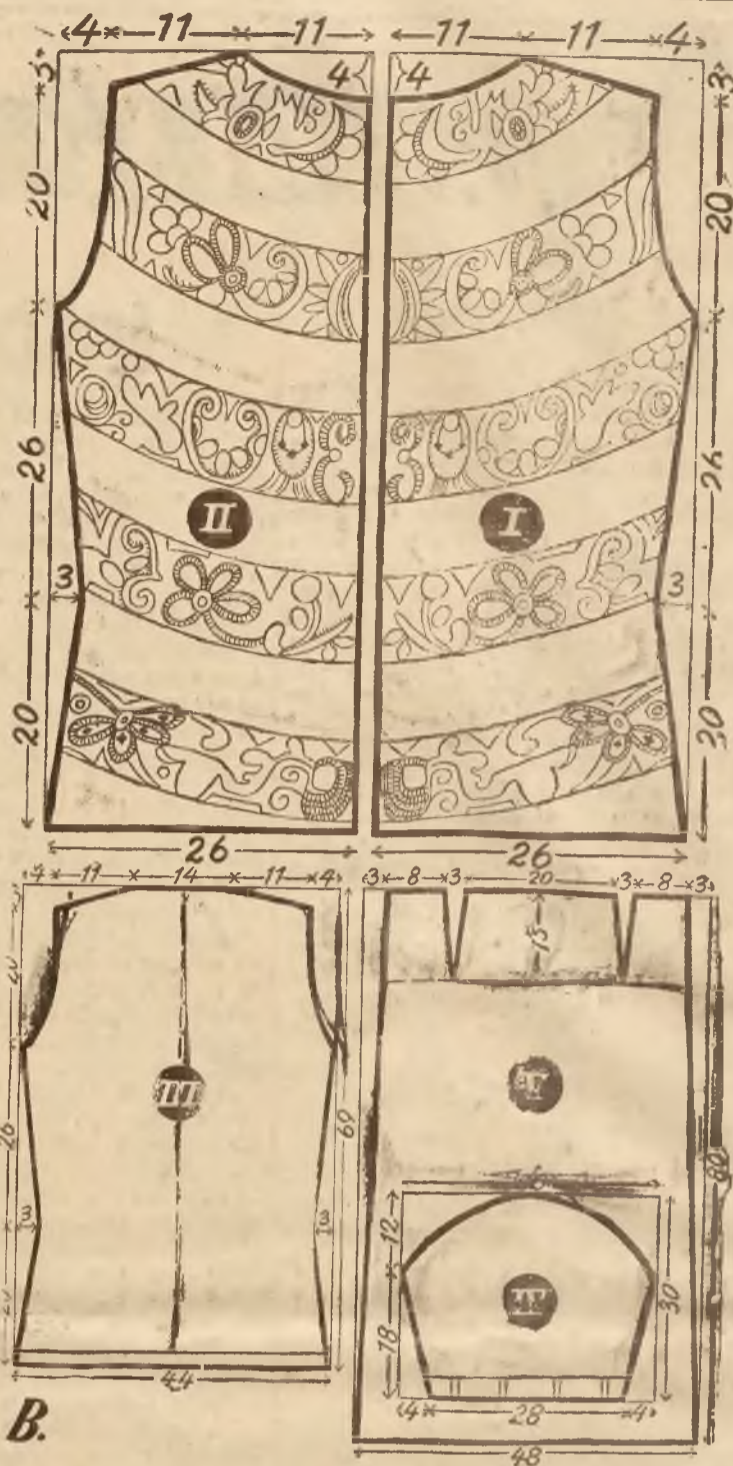
Przystępujemy do

RĘKAWÓW:

Na brzegu robimy patent, 2 oczka gładkie, 2 na wywrót na 4 cm, następnie wedle kroju aż do kuli dodajemy oczka, przy kuli po obu stronach spuszczaemy po 7 oczek i stopniowo dalej — odejmujemy.

WYKOŃCZENIE.

Kiedy wszystkie części są już skończone, przycinamy je lekko zwilżone szpilkami do kroju.

WIELKI WYBÓR IMPRIME ZAGRANICZNYCH SCHREIBER, FLORIANSKA 32

Kącik gospodarstwa domowego

redagowany przez kurs gospodarczy „Ogniska Pracy“ w Krakowie

Co dziś podać na obiad?

Kwestia ułożenia dobrego jadłospisu sprawia najczęściej paniom domu pewne trudności. Kłopoty te potęgują się na wiosnę, kiedy nastają nagle upalne dni. Organizm zmęczony domaga się lekkich, soczystych, kwaskowatych potraw, a tymczasem, zeszłoroczne owoce i jarzyny są już niesmaczne, a apetyczne nowalce, ponętnie ułożone za szybami eleganckich sklepów są tak drogie, że dla przeciętnych śmiertelników są niedostępne.

Może więc wybawimy z kłopotu niejedną młodą gospodynię domu, podając zestawienie potraw, łatwo wykonalnych w miesiącu maju.

Poniedziałek:

Zupa koprowa
Bitki cielece z chrzanem, ryżem i zieloną sałatą
Galareta cytrynowa z keksami.

Wtorek:

Zupa szczawiowa z twardymi jajami
Szparagi z bułeczką
Ciasteczka z serem.

Środa:

Teraz następuje haft. Ciemną wełną haftujemy starannie fantazyjne motywy (wzór podajemy — zresztą każda Czytelniczka może go do woli zmienić). Zeszywamy spódniczkę i przyszywamy ją na gurcie. Zeszywamy zakieciak i gotowy już kostium jeszcze raz lekko przepasowujemy.

Zupa cytrynowa
Kotlety skrobauc
Smażone kartofle
Sałata, kompot.

Czwartek:

Barszcz żytni ze śmietaną (na zimno)
Szpinak z jajami laszerowanymi
Ciasteczka orzechowe z kremem wanilijowym

Piątek:

Zupa z mleka kwaśnego z dłym ryżem (ciepła)
Jaja twarde z sosem szczypiorkowym
Grzanki z konfiturą.

Sobota:

Barszcz czerwony
Kanapki z jajami siekanymi i zimną rybą
Pieczeń cieleca nadziewana
Sałata miedzana z selerów, kartofli, ogórków i kaparków. Tort kruchy.

Niedziela:

Rosół z jarzynami
Mięso rosolowe zapiekane z chrzanem i kartofla mi. Sałata zielona.
Tort kruchy.

Dodatkowy obiad jarski:

Zupa selerowa
Makaron wypiekany z pomidorami (powidelka)
Sałata z sosem musztardowym
Marchewka młoda z grzankami.

Nawiązując na nowo kontakt z czytelniczkami „Nowego Dziennika“ prosimy by Panie zechciały wypowiedzieć w jakim kierunku idą ich zainteresowania gospodarcze. Redakcja „Kącika gospodarstwa domowego“ najchętniej uwzględni w dalszych felietonach kolejne życzenia pań. Równocześnie zawiadamiamy że wyszła już z druku III część „Nowoczesnej kuchni rytualnej“ opracowanej przez nas. Obejmuje ona potrawy jarskie. Znajdą tam Panie kilkadziesiąt dobrych przepisów i praktycznych wskazówek.

BILANS ROCZNY KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA KRAKOWA

na dzień 31 grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY

STAN BIERNY

STAN CZYNNY		STAN BIERNY	
	Złotych		Złotych
Kasa i sumy do dyspozycji	3,100.968.37	Kapitał zakładowy	200.000.—
Kupony od papierów wartościowych	161.529.96	Fundusz zasobowy	3,880.943.08
Waluty obce	1.030.31	„ wyrównawczy	704.233.24
Papiery wartościowe	7,810.422.07	„ amortyzacji nieruchomości	219.073.80
Lokaty w bankach i kasach oszczędności	4,186.096.71	Wkłady oszczędnościowe	56,682.866.10
Weksle zdyskontowane i pożyczki wekslowe	7,793.160.03	Rachunki czekowe	3,452.692.—
Rachunki bieżące otwartego kredytu	3,374.377.25	Zobowiązania inkasowe	109.35
Pożyczki terminowe na zastaw pap.wart. i kosztowności	1,725.964.—	Różne passywa	747.673.64
„ na skrypty dłużne	8,570.579.60	Sumy przechodnie	279.073.04
„ hipoteczne	22,690.051.13	Nadwyżka za r. 1937	184.425.16
Należności z tyt. układów konwers. na Bank Akceptac.	1,811.879.60		
Odsetki zaległe	1,351.312.61		
Nieruchomości	3,315.062.41		
Ruchomości	81.167.—		
Różne aktywa	376.927.83		
Sumy przechodnie	569.53		
	66,351.098.41		66,351.098.41
Depozyty	3,833.814.32	Różni za depozyty	3,833.814.32
Inkaso	16.553.16	„ „ inkaso	16.553.16
Pokrycie Funduszu Emerytalnego	2,279.590.95	Fundusz emerytalny	2,279.590.95
	72,481.056.84		72,481.056.84

Rachunek strat i zysków za rok 1937

STRATY

ZYSKI

STRATY		ZYSKI	
	Złotych		Złotych
Odsetki i prowizje	3,781.289.21	Odsetki i prowizje	5,132.795.01
Koszty handlowe	990.874.90	Dochody z nieruchomości	95.917.05
Adaptacje w nieruchomościach i wydatki administracyjne	100.781.35	Odzyskane wierzytelności wątpliwe	38.213.67
Amortyzacja nieruchomości i ruchomości	68.028.72	Zwrot kosztów administracyjnych	10.434.31
Odpisy na wierzytelności wątpliwych	46.295.53	Różne dochody	121.751.18
Różne rozchody	227.416.35	Zwyżki kursowe na papierach wartościowych	697.588.38
Funduszowi wyrównawczemu za zwyżki kursowe na pap. wartość.	697.588.38		
Nadwyżka za rok 1937	184.425.16		
	6,096.609.60		6,096.609.60

Naczelnik rachunkowości:

(—) Prokurent *Marian Dreszer*

Dyrekcja Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa:

(—) *Józef Dorawski* (—) *Dr. Roman Bogdani* (—) *Zygmunt Józefczyk*
 (—) *Dr. Józef Muczkowski* (—) *Inż. Karol Rolle* (—) *Dr. Stanisław Chodorowski*

Komisja Rewizyjna:

(—) *Dr. Kazimierz Kumaniecki* (—) *Stefan Czerwieńiec*
 (—) *Dr. Bolesław Czuchajowski* (—) *Dr. Julian Nowak* (—) *Rudołf Żak*

Dziwactwa wielkich ludzi

Jak tworzyli słynni pisarze?

(n) Utało się naogół, że każdy literat czy poeta jest w zasadzie człowiekiem ekscentrycznym, dziwakiem i oryginałem w mniejszym lub w większym stopniu. Nie jest to naturalnie regułą, przeciwnie, bardzo dużo wybitnych pisarzy, którzy działali na wyobraźnię szerokich warstw czytelników, żyli jednak możliwie jak najbardziej prozaicznie, jak zwyczajni przeciętni śmiertelnicy. Inni natomiast mieli swe słabostki i nawyki, i wprawiali sobie, że cała ich twórczość literacka jest z tymi nawykami nierozdzielnie wprost złączona.

Tak np. Voltaire miał w swoim gabinecie kilkanaście pulpitów, a na każdym z nich znajdowały się rękopisy innych prac. Przy każdym pulpicie pracował dokładnie godzinę. W ten sposób przechodził z kolei od powieści do rozprawy historycznej i od satyry do tragedii.

Rousseau był mniej wymagający. Pracował na 4-tym piętrze domu przy ul. De la Platrierie, a jego mieszkanie składało się z jednego pokoiku. W czasie pracy często się zdarzało, że na stole stał talerz z gorącą zupą, a pisarz, spżywając posiłek, kontynuował jednak dalej pracę umysłową. Przed talerzem z zupą znajdował się duży plan lasów z Montmorency, dokąd Rousseau uciekał myślami. Aby pobudzić swoją fantazję, miał stale przed sobą też kłatek z kanarkami oraz olbrzymie bukiety kwia-

tów. Bardzo często Roussesau jednak pisywał w łóżku.

Flaubert pracował ubrany w szerokie spodnie, przewiązane jedwabnym sznurem. Siedział w głębokim fotelu, przeżuwał i przetrawiał każde słowo. Po długim namyśle dopiero Flaubert ostatecznie decydował się na definitywną wersję. Ale i wtedy zdarzało się, że budziły się w nim nowe wątpliwości. Wówczas odczytywał sobie głośno odczytane zdanie i stwierdzał, czy nie w nim nie ma rażącego.

Balzak układał się do snu o godz. 6-tej popołudniu. Kazał się budzić o 12-tej w nocy i pracował następnie przez 12 godzin bez przerwy aż do południa. Aby móc tej uciążliwej pracy podołać, musiał poddać się specjalnej diecie. Na jego stole znajdowały się nieprawdopodobnie wprost ilości kawy. Podczas pracy zjadał kilka melonów. Stopy jego znajdowały się w misce, ustawionej pod biurkiem i napełnionej specjalnym rozczynek z mąki musztardowej. Co jakiś czas zmieniał okłady zimnej wody na głowę.

W miarę pisania Balzak rzucał napisane kartki za siebie. W południe przychodziła służąca, zbierała kartki i zanosila do drukarni. Balzak oglądał dopiero to, co napisał, podczas korekty.

Musset również pracował tylko po nocach.

kiedy zdarzało mu się, że zasiadł do pracy za dnia, zamykał okna, spuszczał story i kazał zapalić światło.

Gerard de Nerval pracował byle gdzie, nosząc stale w swych głębokich kieszeniach flaszeczkę z atramentem, pióro, ołówek, papier, gumę i linijkę.

Buffon rozpoczął swą pracę o godz. 5-tej nad ranem. Również Goethe pracował tylko w godzinach porannych. Dickens pisał codziennie 3 strony druku, nie mniej i mniej nie więcej. W ciągu roku nabierało się 1.095 stron, czyli kilka tomów.

Wiktor Hugo, pisał, stojąc przed pulpitem w sypialni, i to 80 wierszy dziennie

Kino zabija teatr we Francji

Pomimo pozorów, sytuacja teatru we Francji jest niemal katastrofalna. W sytuacji tej oczywiście dominującą rolę odgrywa położenie teatru na prowincji. Oto cyfry: w r. 1929 odbyły się w całej Francji 38.792 przedstawienia teatralne, w r. 1935 już tylko 25.588, a rok 1937 przynosi już tylko 21.710 przedstawień. Sprawa wpływów przedstawia się jeszcze gorzej, ponieważ nie tylko się zmniejszyły, ale również wartość franka jest znacznie mniejsza. W r. 1929 wpływy kasowe wszystkich teatrów wyniosły 346.471.545 fr., w r. 1935 już tylko 194.143.197 fr., a w roku ubiegłym niewiele ponad 140 milionów. Wpływy z kino-teatrów natomiast rosły z roku na rok. W r. 1932 wyniosły 957 miln., w r. 1936 osiągnęły 989 miln., w r. 1937 przekroczyły miliard franków.

APOLINARNY HARTGLAS, b. poseł na Sejm, Warszawa
Red. Dr. MOJZESZ KLEINBAUM, członek A. C. Warszawa
Dr. ELIASZ TISCH, adwokat
Dr. KALMAN STEIN, adwokat

przemawiać będą staraniem sjońskiego klubu „COPIM“
na ZGROMADZENIU
 dziś w niedzielę, 22 maja o godz. 11.30 w sali kina „ATLANTIC“ n. t.
„W WALCE O NASZE PRAWA“

KRONIKA

MAJ
22
NIEDZIELA

Wschód słońca
 3 g 42 m
 Zachód słońca
 7 g 35 m
 21 Ijar 5698

Zgłoszenia do egzaminu wstępnego

do kl. I i wyższych gimnazjum oraz wpisy do kl. I powszechnej od rocznika 1932 począwszy, jakoteż do kl. I szkoły rzemiosł (wydział mechaniczno-slusarski) Żydowskiego Tow. Szkoły Ludowej i Średniej w Krakowie, ul. Brzozowa 5 przyjmuje się codziennie z wyjątkiem sobót i świąt od godziny 10 do 15.

Dziś wielkie zgromadzenie ludowe w kinie „Atlantic“

Dziś, w niedzielę, o godz. 11.30 przed południem odbędzie się w sali kina „Atlantic“ wielkie zgromadzenie ludowe, na którym przemawiać będą pp. Apolinary Hartglas, były długoletni poseł na Sejm i b. prezes Koła Żydowskiego, a obecny prezes Organizacji Syjonistycznej w Polsce, Dr Mojżesz Kleinbaum, członek A. C. Światowej Organizacji Syjonistycznej, wiceprezes Org. Syjonistycznej w Polsce i naczelny redaktor „Hajntu“, oraz Dr Eliaz Tisch i Dr Kalman Stein n. t. „W walce o nasze prawa“.

Zapowiedź wystąpienia na dzisiejszym zgromadzeniu czołowych przedstawicieli ruchu syjonistycznego w Polsce, którzy mówić będą na temat sytuacji żydostwa w Palestynie i Goluście, jakoteż wskazań i widoków na najbliższą przyszłość — wywołała wśród społeczeństwa żydowskiego naszego miasta zrozumiałe zainteresowanie.

O uporządkowanie miasta

Wczoraj odbyła się na Ratuszu konferencja pod przewodnictwem wiceprezydenta dr Klimeckiego, przy współudziale starosty grodzkiego i komendanta Policji Państwowej na Kraków z reprezentantami wszystkich towarzystw właścicieli nieruchomości, istniejących na terenie miasta.

Na konferencji przedstawiono postulaty władz w zakresie podniesienia stanu budowlanego i sanitarno - porządkowego miasta, a przedstawiciele towarzystw wyrazili gotowość współpracy z Zarządem Miejskim w tym kierunku. Równocześnie Zarząd Miejski wdroży odpowiednie kroki, zmierzające, by dozorca domowi oraz lokatorzy realnością przestrzegali odnośnych przepisów sanitarno - porządkowych, w przeciwnym bowiem razie zastosowane zostaną przewidziane rygory karne.

Bicie szyb nie ustaje

Od dłuższego czasu niszczone szyby wystawowe składu porcelany J. Gross na rogu Rynku i ulicy Szewskiej. Jakkolwiek proceder ten powtarzał się systematycznie od dłuższego czasu, a szyby tej firmy smarowano lub rzucono diamentami, a rzecz działa się w samym centrum Krakowa, sprawcy pozostali zawsze nieujęci. Obecnie rozzuchwalenie „nieznanych sprawców“ posunęło się do tego stopnia, że wczoraj nad ranem wybili szybę, przedstawiającą wartość około tysiąca złotych.

Jak wynika z wiadomości, udzielonych przez właściciela firmy, szybą ta została wybita już po raz trzeci, w przeciągu krótkiego okresu czasu. Podobno jest świadek, który widział, jak na Rynek zajechał nad ranem samochód; wysiadł z niego jakiś mężczyzna, który rzucił kamieniem w szybę i następnie samochodem odjechał.

Równocześnie donoszą nam, że ubiegłej nocy wybito dwie szyby w firmie żydowskiej przy ul. Pieńkowskiej. Świadczy to o tym, że mamy do czynienia

z zorganizowaną grupą, a fakt, że sprawcy posługują się samochodem, co pociąga przecież za sobą koszty, wskazuje wyraźnie, kto taką robotę finansować może i gdzie należałoby sprawców szukać.

Kompetentne czynniki winny raz nareszcie położyć kres tym żakowskim wybrykom.

Czy podpisanie firmy nierejestrowanej stanowi fałszerstwo dokumentu?

Ciekawą sprawą zajmował się onegdaj Sąd Apelacyjny w Krakowie. Pani G. M. współwłaścicielka wytwórni artykułów chemicznych wręczyła swojemu wierzycielowi weksle ze swoim podpisem, jednakże z dodatkami oznaczającym firmę tego przedsiębiorstwa, która poprzednio została wykreśloną z rejestru handlowego. Wierzyciel zamiast zaskarżyć osobiście panią G. M. zaskarżył weksle przeciw firmie i proces przegrał albowiem okazało się, że firma została przed wystawieniem weksli wykreśloną z rejestru handlowego.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu dopatrzył się w tym czynie oskarżonej pani G. M. występku fałszerstwa dokumentu i zasądził ją na karę więzienia przez 6 miesięcy, wychodząc z założenia, że firma w chwili wystawienia weksli już nie istniała, albowiem przez wykreślenie jej z rejestru handlowego zakończył się jej byt prawny, wobec czego podpisujący tę niesłusznie firmę dopuszcza się fałszerstwa dokumentu.

Sąd apelacyjny nie podzielił tego zapatrywania i przyjął, że rejestracja firmy nadaje jej tylko pewne cechy i uprawnienia z kodeksu handlowego a w szczególności te, że pod tym oznaczeniem firma może pozywać i być pozywaną, może ustanowić prokurę i t. d., ale każdemu kupcowi czy przemysłowcowi wolno używać pod pewnymi warunkami oznaczenia swojego przedsiębiorstwa chociażby firma ta nie była wpisana do rejestru handlowego. Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Okręgowego i oskarżoną uniewinnił.

Rozprawę prowadził s. a. dr. Pilarski oskarżał prok. dr. Müller. Obronę wnosili adw. dr J. Margulies.

Synowa otruła teściów?

W Przegini, pow. olkuskiego w tajemniczych okolicznościach zmarli w odstępnie dwudniowym: 69-letni Jan Baran i 71-letnia jego żona, Katarzyna. Jako podejrzaną o otrucie policja aresztowała synową zmarłych, Katarzynę Baran.

Tragiczna śmierć dziecka

Na szosie pod Wielką Komorą pomiędzy Miechowem i Krakowem, szofer Jan Lenard z Krakowa najechał na 3-letniego Ryszarda Masłowskiego, który doznał pęknięcia czaszki i zmarł na miejscu.

WIOSNA! WIOSNA! Gdy już nadeszła wiosna i gdy porzucisz duszne mury miasta by uradować oczy i duszę pięknem natury, pamiętaj również i o tym, że ERA wytworzy karmelek w 5-ciu smakach wyrobu PLUTOS S. A. uprzyjemni wywczaszy tobie i twoim najbliższym.

22538k

Z teatru, literatury i sztuki

— Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś po południu komedia E. Rostanda „Romantyczni“ z A. Matusiakówną. Wieczorem powtórzenie sztuki Reith Wintera „Mariella“. W roli tytułowej występuje Zofia Jaroszevska. „Mariella“ powtórzona będzie we wtorek. Jutro w poniedziałek z powodu przedstawień szkolnych — wieczorem przedstawienia nie będzie.

— ZYD. TEATR LETNI, Stradom 11. Ostatnie pożegnalne występy Estery Perelman w Krakowie. Dziś 4-ta pop. po cenach znizonych i 9-ta wiecz. „Dziecko ulicy“ z Estera Perelman na czele zespołu warszawskiego teatru „Scala“.

— OSTATNI WYSTĘP OPERETKI W BAGATELI Dziś po raz ostatni wystawi w „Bagateli“ zespół operetki warszawskiej znakomitą i wesołą operetkę Gilberta „Cnotliwa Zuzanna“ z udziałem Władysława Waltera, Bolesława Folańskiego i Marii Nochowiczówny. Początek godz. 7 i 9.15 wiecz.

— BAJKA DLA DZIECI PO RAZ OSTATNI. Dziś o godz. 3 pop. wystawi w „Bagateli“ zespół

Dr. Eugenia Mirowska

ordynuje w Rabce

Willa „Lilia“, Al. Piłsudskiego. Tel. 348

WZOROWA KOLONIA HARCERSKO-WYPOCZYNKOWA W ZAWOI

dla dziewcząt i chłopców od 10—16 lat pod pierwszorzędnym nadzorem. Zgłoszenia i informacje: Związek Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski, Kraków, Rynek Gł. 12. II p. od godz. 18—20.

LEKARZ-STOMATOLOG
JANINA STROWAJS
 choroby zębów i jamy ustnej
KATOWICE, Plebiscytowa 17
 Telefon 337-53

Adwokat B. Münz
 prowadzi kancelarię w KRAKOWIE
 ul. Wiślna 8. II. p. Tel. Nr. 184-81

Naszemu Kochanemu profesorowi Dr Juliuszowi Feldhornowi z okazji otrzymania nagrody licencjackiej serdecznie gratulują

uczennice i uczniowie
 liceum humanistycznego przy Gimnazjum Hebrajskim w Krakowie.
 22538k

Swieże koszerne wędliny

W KATOWICACH

Pod ścisłym nadzorem Rabinatu katowickiego. Wędliniarnia i sprzedaż mięsa rytualnego

Kalman Eisen, Katowice, Stanisława 1

לטר דוד אולמן, ברכות לבנות לרגלי ארוסין עם
 בהירת לבו מרים גוטמן מאחל
 אכרהם שפיט רועית

operetki warszawskiej piękną bajkę dla dzieci „Królewna Śnieżka i 7 karłów“ z muzyką, tańcami i śpiewem.

LETNI TEATR ŻYDOWSKI (Stradom 11).
 Niedziela, godz. 4 pop. i 9 wiecz.: „Dziecko ulicy“.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.
 Niedziela, godz. 3.30 pop.: „Romantyczni“,
 godz. 8 wiecz.: „Mariella“.

BAGATELA: godz. 3: Bajka dla dzieci, godz. 7 i 9.15: „Cnotliwa Zuzanna“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW
 ADRIA: „Kawiarnia na ulicy“ i „Zawiniłam“ (Daniela Darieux).

ATLANTIC: „Ostatnia noc szarańcza“ (Robert Taylor) i „Świata bulwarów“ (M. Caroll D. Powell, Bracia Ritz).

APOLLO: „Ósma żona sinobrodęgo“ (Gary Cooper).

LOPP: „Więzień królewski“ (Ronald Colman, Madeleine Carroll).

MUZEUUM: „Wyprawa na Mongo“ i „Piekielny wąż“.

PROMIEN: „Fortancerki“.

STELLA: „Płomienne serca“

SZTUKA: „Droga w nieznaną“ (Oskar Homolka i in.).

UCIECHA: „Prawda zwycięża“ (Paul Muni)

WANDA: „Groźny Bill“ (Wallace Beery, Virginia Bruce).

Kupcy! Zapisujcie się na członków Krak. Stow. Kupców

Oświadczenie lorda Halifaxa w sprawie Palestyny

Londyn, 21. 5. (ZAT). Omawiając w Izbie Lordów ostatni układ angielsko-włoski, minister spraw zagranicznych lord Halifax oświadczył o Palestynie co następuje:

W sprawie Palestyny klauzule układu angielsko-włoskiego są ustne, a nie pisane z tego względu, że odbiegają całkowicie od całokształtu spraw ogólnych. Zapewnienie to zostało jednak poczynione formalnie, a w rzeczywistości

należy je traktować jako nie mniej obowiązujące niż pisana część układu.

Akcja Locker-Lampsona

Londyn, 21. 5. (ZAT). „Jewish Chronicle“ donosi, że komandor Locker-Lampson zbiera wśród członków parlamentu podpisy pod swą petycję w sprawie zezwolenia Żydom na osiedlenie się w Transjordanii. Locker-Lampson zdołał już zebrać pokaźną liczbę podpisów.

Rola biurokracji angielskiej w Palestynie w sprawie planu podziału Palestyny

Jerozolima 21. 5. ZAT. Omawiając przygotowania do prac komisji dla podziału Palestyny, znany publicysta p. J. Schuchman oświecił w dłuższym artykule w „Dawarze“ rolę urzędników angielskich w pracach komisji dla podziału Palestyny. P. Schuchman wywodzi, że największe trudności spotykają komisję nie ze strony Arabów, najmniej naturalnie ze strony Żydów, lecz ze strony urzędników ang., którzy w przeważającej liczbie są wrogo usposobieni do idei państwa żydowskiego w Palestynie. P. Schuchman ma podstawy do przypuszczenia, że urzędnicy angielscy gromadzą liczne dowody rzekomej niewykonalności planu podziału Palestyny. Urzędnicy zebrali wiele materiałów i tablic statystycznych, z których nasuwa się wniosek, że projekty komisji Peela są niewykonalne. Urzędnicy ograniczają się najpewniej jedynie do zwalczania planu podziału, poczym, ich zdaniem, nie będzie innego wyjścia niż znany plan arabski przeistoczenia jizuwu w stałą mniejszość w Palestynie. Tym niemniej są niektórzy urzędnicy, którzy bardziej pozytywnie ustosunkowują się do tego problemu. Podejście ich jednak

w praktyce stanowiąc będzie poparcie dla wrogo usposobionych części administracji, gdyż proponowany przez nich plan podziału nigdy nie będzie zaakceptowany przez ruch syjonistyczny, a więc skazany jest na niepowodzenie, co jest wodą na młyn wrogów. Zdaniem p. Schuchmana, projekt owej części administracji zmierza do niekorzystnych zmian w projekcie Peela, zaś prezydent Organizacji Syjonistycznej i kongres stwierdzili, że wszelki projekt zwięzający granice projektowane nie jest do przyjęcia. Na stanowisko administracji ma wpływ również argument natury gospodarczej: urzędnicy żywią uzasadnione przypuszczenie, że nowe państwo nie będą mogły zatrudniać tak wielkiej liczby angielskich urzędników, ani też płacić im tak wysokich uposażeń. Zachodzi więc obawa, że podczas gdy Arabowie nie staną przed komisją dla spraw podziału Palestyny, urzędnicy będą faktycznymi orędownikami ich stanowiska. Te same koła urzędnicze, które zmierzały do fiaska syjonizmu, teraz pragną zniweczyć plan podziału Palestyny.

Rząd palestyński przegrywa proces przeciwko prasie hebrajskiej

Nieuzasadniony zarzut szerzenia paniki

Tel-Awiv, 21. 5. ZAT. Przed sędzią Shitrittem w Tel-Awivie rozpoczął się proces przeciwko redaktorom odpowiedzialnym wszystkich czterech pism hebrajskich w Palestynie mianowicie „Dawar“, „Haarec“, „Haboker“ i „Hacofe“. Redaktorom tym zarzuca się że 13 marca 1938 zamieściły wiadomość, że sytuacja w Jaffie jest naprężona, to też odradza się Żydom, aby się udawali do Jaffy. Rząd palestyński dopatrywał się w tej wiadomości zakłócenia spokoju publicznego, gdyż mogła ona wywołać panikę wśród publiczności.

Pierwszy przesłuchany został redaktor „Dawaru“ p. B. Katzenelson, który do żadnej winy się nie przyznał. Jako świadek z ramienia oskarżenia zeznał oficer policji tel-awiwskiej Schindler, który

stwierdził, że w omawianym dniu otrzymał raporty o nastrojach w mieście i o niepokoju wywołanym wspomnianą notatką w prasie hebrajskiej. Wciąż zwracano się do policji z zapytaniem, czy jest niebezpiecznie udawać się do Jaffy.

Obronca adw. Bar-Szira, przesłuchując świadków, sięgnął aż do 19 kwietnia 1936, gdy wybuchły rozruchy w Jaffie. Na pytanie sędziego, dlaczego sięga tak daleko wstecz, adw. Bar-Szira odparł, iż pragnie udowodnić, że w 99 wypadkach na 100 rząd nie wie „jaki będzie przebieg wydarzeń. Po skończeniu przesłuchania sąd uniewinnił redaktora Katzenelsona z zarzutu szerzenia paniki. Rozprawa przeciwko innym redaktorom odbędzie się w najbliższych dniach.

La Guardia zapowiada ogłoszenie „zdumiewających rewelacji“ o podziemnych knowaniach hitlerowskich w N. Jorku

Nowy Jork, 21. 5. ZAT. Delegacja amerykańskiej ligi antynazistowskiej przedstawiła się burmistrzowi Nowego Jorku, Fiorello H. La Guardia, któremu wręczyła rezolucję protestacyjną przeciwko napadom bojówki hitlerowskiej na redaktora niemieckiego pisma antynazistowskiego i domagała się wszczęcia dochodzenia o zakonspirowanej działalności agentów narodowo-socjalistycznych na terenie nowojorskim. W odpowiedzi La Guardia zakomunikował, że nie czekając na dopingi, sam zarządził przed pewnym czasem surowe śledztwo celem ujawnienia zasięgu i metod pracy ruchu hitlerowskiego w Nowym Jorku. Dochodzenie to, którym kieruje szef bezpieczeń-

stwa samorządu nowojorskiego, komisarz Valentine, dało niezwykle ciekawe wyniki, których na razie, ze względu na dobro toczącego się jeszcze śledztwa, ujawnić nie można. Burmistrz przyrzeka jednak, że już w niedalekiej przyszłości ogłosi „zdumiewające rewelacje“ o działalności gniazd hitlerowskich w N. Jorku.

Warszawa, 21. 5. (Sin). Z kredytów ministerstwa rolnictwa wyasygnowano w roku bieżącym 150.000 zł dla urzędów wojewódzkich na walkę z potajnym ubojem. Część tej sumy przeznaczona została na nagrody pieniężne za ujawnienie miejsc potajmego uboju.

Wyniki badań mózgu Marsz. Piłsudskiego

Warszawa, 21. 5. PAT. Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś gen. Roupperta oraz prof. uniwersytetu Stefana Bałorego Michejde i Jakowickiego, którzy wręczyli Panu Prezydentowi pierwszy tom pracy o wynikach badań mózgu Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zwolnienie ludowców

(Telefonem od naszego korespondenta) Warszawa, 21. 5. (Sin). Na skutek zażalenia, złożonego przez obronę o zmianie środka zapobiegawczego w stosunku do szeregu członków Stronnictwa Ludowego, skazanych przez pierwszą instancję za udział w strajku w Małopolsce wschodniej, po rozprawie ośwoławczej zwolniono z więzienia 9 ludowców z prezesem Stronnictwa Ludowego w Koniączowie, Józefem Pelzem na czele.

B. poseł Dubois skazany na 2 miesiące więzienia

(Telefonem od naszego korespondenta) Warszawa, 21. 5. (Sin) W Bielsku Podlaskim odbył się proces przeciwko b. posłowi Dubois, oskarżonemu o obrazę władz. Obrazy tej dopuścić się miał Dubois na zgromadzeniu publicznym w Bielsku Podlaskim jesienią ubiegłego roku. Został on skazany na 2 miesiące więzienia.

Z pobytu premiera Rumurii w Polsce

Warszawa, 21. 5. PAT. Dziś o godz. 9-tej rano z okazji pobytu w Warszawie premiera rumuńskiego patriarchy Mirona Cristea głowy kościoła prawosławnego w Polsce ks. metropolita Dionizy odprawił w prawosławnej cerkwi metropolitalnej na Pradze dziękczynne nabożeństwo.

Przed nabożeństwem wygłosił przemówienie metropolita Dionizy, na które odpowiedział patriarcha Miron.

W godzinach przedpołudniowych premier i patriarcha Miron złożył wizyty p. premierowi, p. ministrowi W. R. i O. P. i p. ministrowi spraw zagranicznych oraz wpisał się do księgi audiencyjnej P. Marszałka Rydza-Śmigłego.

O godz. 12.45 patriarcha Miron złożył wieńiec na grobie Nieznanego Żołnierza.

* * *

Warszawa, 21. 5. (ZAT) Na dzisiejszym nabożeństwie w cerkwi prawosławnej na Pradze z okazji przyjazdu do Polski rumuńskiego premiera patriarchy Mirona Christei obecny był również naczelny rabin Wojsk Polskich, major Steinberg.

Imigracja żydowska do Afryki Południowej

Johannesburg, 21. 5. ZAT. W ciągu ostatniego roku, t. zn. od czasu wprowadzenia w Unii Południowo-Afrykańskiej nowej ustawy imigracyjnej z maja 1937, imigrowało do unii 628 Żydów, w tym 390 żon dawniej przybyłych imigrantów oraz 94 starców, rodziców zamieszkałych w unii Żydów.

„Die Vaderland“ (w języku afrykańskim) oznacza w związku z ogłoszeniem tych cyfr: Żadna ustawa żadnego kraju nie może być tak okrutną, aby nie dopuścić imigracji żon, których mężowie uzyskali zezwolenie imigracyjne i zagospodarowali się w kraju. Co się zaś tyczy rodziców, to wiadomo, że władze południowo-afrykańskie udzielają odnośnych zezwoleń imigracyjnych dopiero po stwierdzeniu, że osoby, mające utrzymać tych starszych ludzi, naprawdę są w stanie zadaniu temu sprostać, i że odnośni rodzice nie mają w innych krajach dzieci. Jeśli się więc odliczy te dwie kategorie imigrantów od liczby globalnej za rok 1937-38, tj. 628, stwierdzi się, że w okresie ostatnich 12 miesięcy do Unii Południowo-Afrykańskiej imigrowało wszystkiego 144 żydowskich imigrantów w ścisłym tego pojęcia znaczeniu.

Ożywiony ruch wojsk w Sudetach

Berlin, 21. 5. PAT. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Pragi, że na obszarze sudecko-niemieckim daje się zauważyć ożywiony ruch wojsk i wzmacnianie garnizonów. W szeregu zakładów przystąpiono do strajku. Na ulicach krążą patrole wojskowe. Przechodniom nie wolno zatrzymywać się na ulicach.

Z miasta Asz na północ od Eger (Cheb) rodziny czeskich urzędników wyjechały w głąb kraju. Kontrola gra-

nicy została zaostrzona a mały ruch graniczny częściowo ograniczony.

* * *

Praga, 21. 5. (PAT) Wyjaśnić należy, że dzisiejsze zarządzenie ministra obrony narodowej, powołujące na nadzwyczajne ćwiczenia rezerwistów, dotyczy rezerwistów (rezerwa 1szej klasy) oraz nadkontyngentowych (rezerwa 2giej klasy). Ilość powołanych na nadzwyczajne ćwiczenia rezerwistów obu klas nie przekracza ilościowo kontyngentu jednego rocznika.

Henlein w Berchtesgaden?!

Praga, 21. 5. PAT. Rozeszły się tu pogłoski, że Henlein przyjęty był przez kanclerza Hitlera w Berchtesgaden. Wiadomości tej zaprzeczono.

W kołach politycznych zapewniają, że w połowie przyszłego tygodnia Henlein przyjęty będzie przez premiera Hodżę, który rozpocznie z nim rozmowy na temat statutu narodowościowego.

Zakaz manifestacji politycznych

Praga, 21. 5. PAT. Dziś ogłoszono zakaz odbywania zebrań, pochodów i manifestacji politycznych.

Posel sudecko-niemiecki Franck, który zastępuje Henleina w czasie jego nieobecności, przyjęty był dziś przez ministra spraw wewnętrznych.

„Rzesza nie może nadal obojętnie (!?) obserwować biegu wypadków w Czechosłowacji“

Berlin, 21. 5. PAT. Na tle wczorajszych zajść między ludnością niemiecką i czeską, podjęła cała prasa niemiecka gwałtowny atak na Czechosłowację.

Atak ten jest tak ostry, jakiego dotychczas nie notowano na łamach prasy niemieckiej!

Koła rządowe zaprzeczyły pogłoskom o zwołaniu w związku z wypadkami czeskiemu Reichstagu, oświadczając, że nie jest przewidziane żadne posiedzenie parlamentu w ciągu bieżącego miesiąca.

Czynnikami urzędowe stwierdzają dalej, że kanclerz Hitler znajduje się obecnie w drodze do Monachium i że w danej chwili nie jest przewidziany jego powrót do Berlina.

Niemieckie koła urzędowe oceniają bardzo poważnie sytuację po piątkowych i sobotnich wypadkach na obszarze sudeckim. Wiadomość o zabiciu dwóch Niemców w sobotę nad ranem w m. Eger (Cheb) na granicy czesko-niemieckiej stanowi punkt wyjścia do zapowiedzi, że Rzesza nie może nadal obojętnie obserwować biegu wypadków

w Czechosłowacji. Liczyć się więc należy z możliwością, że

rząd Rzeszy zajmie wobec Czechosłowacji stanowisko bardziej aktywne.

w kierunku większego, niż dotychczas zainteresowania zatargiem między rządem czeskim a mniejszością niemiecką

Agitacja hitlerowska na Rusi Podkarpackiej

Munkaczewo, 21. 5. PAT. Agitacja na rzecz partii Henleina wśród ludności niemieckiej na Rusi podkarpackiej nie ustaje. Funkcjonariusze partii odwiedzają nie tylko większe zbiorowiska niemieckie, lecz nawet poszczególne domy i pojedyncze osoby pochodzenia niemieckiego, usiłując pozyskać je dla partii.

Agitacja prowadzona jest całkiem otwarcie, dowodem czego jest, jak podaje prasa czeska, że nawet nauczyciel pewnej niemieckiej szkoły powszechnej, urzędnik państwowy, jest jednym z wybitnych działaczy na rzecz partii.

Uzhorod, 21. 5. PAT. Jak donosi prasa czeska w m. Berehowie na Rusi podkarpackiej większość domów żydowskich została naznaczona przez nieznanych sprawców swastyką. Władze bezpieczeństwa aresztowały dwóch uczniów miejscowego gimnazjum węgierskiego, przy których znaleziono pocztówki o charakterze rewizjonistycznym oraz emblematy swastyk. Aresztowani mieli uprawiać wśród uczniów gimnazjum agitację antyżydowską. — Również w m. Tiaczewie zostały naznaczone swastyką domy żydowskie oraz ściany i drzwi miejscowych urzędów państwowych. Śledztwo w toku.

Tylko ćwiczenia letnie...

Praga, 21. 5. PAT. W związku z przesunięciami wojsk niemieckich, które miały miejsce w ostatnich dniach, zwłaszcza w piątek, rząd czechosłowacki zwrócił się do Berlina zapytaniem w tej sprawie i otrzymał zapewnienie, że chodzi w tym wypadku tylko o przygotowanie do zwyczajnych ćwiczeń letnich.

Gen. v. Fritsch spoliczkował szefa Gestapo Himmlera

Sensacyjna afera, która poruszyła całe Niemcy

Warszawa, 21. 5. (A). Korespondent kopenhaskiego „Polityken“ z Berlina pomimo bardzo ostrej cenzury niemieckiej telefonuje o zdarzeniu, którego niezwykle sensacyjne kulisy poruszyły do głębi całą opinię niemiecką, a szczególnie koła wojskowe. Oto w dniu wczorajszym były generalissimus armii niemieckiej generał v. Fritsch wysłał sekundantów szefowi Gestapo, Himmlerowi. Pojedynek, który miał się odbyć dziś z rana nie doszedł jednak do skutku z powodu wyraźnego zakazu Hitlera. Kanclerz Hitler w ostatniej chwili wysłał swego osobistego adiutanta do generała Fritscha i Himmlera z zakazem odbycia pojedynku.

Sensacyjne są kulisy tej całej sprawy. Jak wiadomo, generał Fritsch został spensjonowany równocześnie z marszałkiem Blombergiem. Mimo to nie przestał być uważany w niemieckich kołach wojskowych za jednego z najwybitniejszych dowódców armii niemieckiej. W ostatnich dniach Hitler miał się zwrócić do niego, proponując mu powrót do czynnej służby i ogłaszając równocześnie w całej prasie niemieckiej treść depezy do generała Fritscha, w której to depezy gratulował mu z okazji powrotu do zdrowia. Jak wiadomo, v. Fritsch został zwolniony z urzędu na skutek rzekomo złego stanu zdrowia. Na tę depezę v. Fritsch odpo-

wiedział również depezą, w której stwierdził, że nigdy nie był chory, lecz nerwy jego znajdowały się w stanie silnej depresji po zniewadze, jakiej doznał od Himmlera. Gen. Fritsch odrzucił propozycje Hitlera stwierdzając, że do czynnej służby może powrócić jedynie razem z marszałkiem Blombergiem. Obecnie się okazuje, że szef Gestapo, wytoczył v. Fritschowi proces o homoseksualizm. W procesie tym, który zakończył się całkowitym uniewinnieniem v. Fritscha, świadkami byli funkcjonariusze Gestapo.

W dniu wczorajszym generał v. Fritsch, ubrany w pełny uniform generalski ze wszystkimi odznaczeniami udał się do gmachu Gestapo w Berlinie, gdzie publicznie spoliczkował Himmlera.

Wiadomość „Polityken“ kończy się informacją z autorytatywnego źródła, że v. Fritsch opuszcza Niemcy, udając się na kurację do Egiptu, skąd nie prędko wróci do kraju. W kołach wojskowych panuje wielkie oburzenie przeciwko Himmlerowi.

Ostatnie notowania giełdowe

TOWARY KOLONIALNE

NOWY JORK, 21. 5. Kawa Rio nr. 7, 4 7/8 (4 7/8) Kawa Santos nr. 4, 7 1/2 (7 1/4), maj 4.31 (4.29) lipiec 4.32 (4.29)

BAWEŁNA

NOWY JORK, 21. 5. 8.52 (8.53) lipiec 8.52—8.53 (8.53—8.54), p. 8.59—8.59 (8.60—8.61)

KORZENIE

LONDYN, 21. 5. Tapioka Fair maj-czerwiec 12.5 Pieprz czarny loco 3, Pieprz Singapore maj-czerwiec 2.69, Goździki Zanzibar maj-czerwiec 8, Papryka cif maj-czerwiec 58.—

DEWIZY

LONDYN, 21. 5. Nowy Jork 4.9631, Paryż 171.60 Berlin 12.3675, Amsterdam 8.9775, Zurich 21.7425.

EFEKTY

NOWY JORK, 21. 5. American Car 87.00 (86.75) American Car et Foundry 18.00 (18.50), Am. Tobacco 70.25 (70.25), Chrysler 42.62 (42.00), Douglas Aircraft 45.50 (44.37), Fisk Rubber — (5.12), Eastman Kodak 154.50 (153.00), General Electric 34.87 (35.00) General Motors 29.37 (29.50), Anaconda 25.50 (25.75), Bethlehem Steel 46.75 (46.00), Intern Nickel 45.50 (45.37), Tennessee Corp. — (5.75), Shell Union 12.50 (13.00), Standard Oil 46.62 (46.87).

METALE

LONDYN, 21. 5. Srebro 18.75—18.5, Złoto 140.1 1/2.

Z ŻYCIA MŁODZIEŻY**Miesiąc organizacyjny****A. H. H. Akiba**

Z okazji Miesiąca Organizacyjnego A. H. H. Akiba podajemy kilka fragmentów cyrkularza Sekretariatu Naczelnego:

W chwili niebezpieczeństwa zrywa się zwykle naród do rozpaczliwej walki. Gdy trzęsienie ziemi podrywa fundamenty, wtedy pałacom i żebaczym domom w równej mierze grozi zagłada. Gdy zbliża się żywiołowa katastrofa obojętnie człowiek na wygodę życia. Nie oblicza też wówczas pewności udania się akcji ratowniczej. Instynktownie rozumie, że trzeba się bronić.

W społecznych katastrofach młodzież stanowi żywy mur obronny przed nacierającym niebezpieczeństwem, ona też wyrusza na pionierskie placówki, aby torować drogę ku lepszemu Jutru. I naród żydowski może z dumą wskazać na swą pionierską awangardę, która godnie i niewzruszenie broni każdej piędzi ziemi żydowskiej. Zdobywa mimo niebezpieczeństw nowe placówki, trwa w wiecznym pogotowiu złożenia z życia swego ofiary, tam, gdzie Sprawa tego wymaga będzie.

MIESIĄC ORGANIZACYJNY

W miesiącu tym chcemy ponowić i dokończyć nasz wysiłek zwiększenia szeregów naszego ruchu, przede wszystkim zaś chcemy powiększyć jeszcze przed kolonią szeregi gduu II, aby następnie na kolonii związać je z Ideą i Organizacją.

W Małopolsce miesiąc organizacyjny zapoczątkował szereg „pgisz” i „bikurów”.

I tak odbyły się pgisze (zjazdy) w Bielsku, Krakowie i Tarnowie. 15 maja odbyła się pgisza okręgu rzeszowsko-jarosławskiego w Łańcucie, z końcem maja odbędą się pgisza galila borysławskiego. S. Segal ma przed pgiszą odwiedzić i ożywić gniazda i grupy organizacyjne okręgu. Następujące wizytacje gniazd odbyły się lub odbywają:

Gona Rand: Tarnów, Rzeszów, Przemyśl, Kolomyja, Zabłotów, Kossów, Sniatyń, Stanisławów.
Janek Bajer: Jarosław, Tarnobrzeg, Rozwadow, Mielec, Tarnów.

Erich Kinstler: Dębica, Radomyśl Wielki.
I. Parnes: Łańcut, Leżajsk, Sanok i galil ja-siolski.

II. Jaffe: Galil rzeszowski.
J. Ohrenstein: Rzeszów, Jarosław.
M. Kalcheim: Galil jarosławski.

W ramach tygodnia organizacyjnego:

Radom — przygotował wystawę i próbę sprawnościową w Lag beomer.

W Krakowie odbyła się próba sprawnościowa Szaronu, Wystawa Daganii, próba Szewatim oraz Dzień Matki.

Rzeszów — przeprowadził akcję nadzwyczajną i wynajmuje nowy lokal.

W Sanoku odbyła się w Lag beomer jubileuszowa akademija i wystawa gniazda.

Płock wynajął nowy lokal.

Warszawa rzuciła hasło zwiększenia szeregów o nową setkę członków.

W Zakopanem zostało zreaktywowane gniazdo.

W Skarżysku i Kutnie powstały grupy organizacyjne, w Uhaowie organizuje się nowe gniazdo. Także zwróciła się do nas grupa org. z Krasnegostawu.

W wielu miejscowościach odbyły się również referaty publiczne wygłoszone przez dr J. Ohrensteina, oraz członka Sekretariatu Naczelnego J. Bajera.

KOLONIA.

Postanowiliśmy w bież. roku zorganizować cztery kolonie okręgowe, kolonię centralną, oraz seminarjum dla pracowników ruchu. Podczas kolonii centralnej odbędą się II egzamin sprawnościowy ruchu, oraz pgisza kwuc kibucowych i zjazd kibucu polaczony z przyjęciem nowego pokolenia chalucowego.

Dzień w dzień nadchodzą do nas radosne listy z Chedery, z Bejt Jehoszua. W okresie, gdy buduje się nasze pierwsze osiedle akibowe, chcieliśmy przesłać naszym braciom w Erec słowa pozdrowienia i zapewnić ich, że nie pozostaną samotni, że tu przygotowują się nowe kadry, które czekają na ich czyn, którzy pójdą za nimi.

Nasza praca w miesiącu organizacyjnym, nowe zastępy chalucowe, przygotowywanie się do II egzaminu sprawnościowego, tłumny udział w koloniach — będą najwymowniejszym zapewnieniem jak drogą nam jest Idea akibowa, jak serdecznie jesteśmy związani z tymi, którzy znajdują się na najbardziej wysuniętej placówce.

Braci w Erec zapewniamy: Jesteśmy gotowi!

Trzy śmiertelne wypadki w Krakowie w ciągu jednej doby**Dwie kobiety spadły na bruk. — Obywatel amerykański uległ zatruciu gazem**

Kraków, 22 maja

Sobotnia doba przeszła w Krakowie pod znakiem tragicznych wypadków, które pociągnęły za sobą aż trzy ofiary ludzkie. O ile w pierwszym z przytoczonych poniżej wypadków stwierdzone zostało, że chodzi tutaj o samobójstwo, o tyle geneza dalszych wypadków nie została na razie wyświetlona i zachodzi raczej ewentualność fatalnego zbiegu okoliczności.

I tak jeszcze w nocy na sobotę pozbawiła się życia 24-letnia Pola Finkelstein, zaruszyła przy ul. Zamojskiego l. 61, robotnica. Wy-skoczyła ona z okna III-go piętra na bruk ulicy Śliskiej i doznała złamania czaszki. Przewieziono ją natychmiast do szpitala, gdzie w godzinę później zmarła. Powodem samobójstwa były niesnaski rodzinne.

Niemniej wstrząsający wypadek rozegrał się

wczoraj w południe na ul. Grodzkiej l. 62, gdzie z okna III-go piętra runęła na bruk starsza kobieta, doznając złamania podstawy czaszki i ciężkich kontuzji. Była to 50-letnia Salomea Feuersteinowa, która po przewiezieniu do szpitala zmarła, nie odzyskawszy przytomności.

W niedługo później zanotowano trzeci wypadek śmiertelny w domu przy ul. św. Marka l. 10, gdzie zamieszkiwał ks. Stanisław Tenorowicz, obywatel Stanów Zjednoczonych. Około godziny 2-giej popołudniu zauważono, że z mieszkania zajmowanego przez ks. Tenorowicza ulatuje woń gazu świetlnego. Natychmiast wyważono drzwi i znaleziono ks. Tenorowicza leżącego bez znaków życia w łazience, gdzie dobywał się gaz z kurka. Wszelka pomoc ckała się spóźniona

Parowóz wpadł na furmankę w Krakowie z powodu nie zamknięcia przejazdu

Karygodne niedbalstwo na ul. Podgórskiej w Krakowie mogło pociągnąć za sobą fatalne następstwa i zakończyć się tragicznie.

Na ul. Podgórskiej w Krakowie znajduje się rampa kolejowa, służąca do zabezpieczenia toru kolejowego Kraków—Grzegórzki. W tym miejscu przejeżdżała właśnie furmanka, powożona przez Kiwę Sajdyma, handlarza, zamieszkałego przy ul. Rabina Meiselsa l. 7. Znalazłszy się obok rampy, wóz wjechał na tor kole-

jowy, gdyż rampa była podniesiona.

W tym momencie nadjechał parowóz pociągu osobowego, który potrafił furmankę. Sajdym doznał na szczęście lekkich obrażeń, a furmanka uległa uszkodzeniu. Wypadek mógł jednak mieć gorsze następstwa. Spodziewać się należy, że władze kolejowe zbadają, dlaczego rampa w chwili przejazdu pociągu była podniesiona.

Uregulowanie sprawy pożyczki austriackiej

Rzym, 21. 5. PAT. Komitet przedstawicieli państw, które gwarantowały pożyczkę austriacką, obradował ostatnio w Rzymie nad sytuacją, wytworzoną w tej dziedzinie przez inkorporację Austrii do Rzeszy.

W dniu wczorajszym ogłoszony został oficjalny komunikat o naradach. Równocześnie zdecydowano zwrócić się do rządu Rzeszy z propozycjami uregulowania sprawy pożyczki austriackiej w drodze układu międzynarodowego. Rokowania z rządem niemieckim rozpoczną się prawdopodobnie w Berlinie w najbliższych dniach. Sir Federic Leith Ross, który reprezentował rząd angielski na posiedzeniach komitetu w Rzymie, reprezentować będzie również Anglię w rokowaniach berlińskich.

Wznowienie procesu von Cramma

Berlin, 21. 5. PAT. Skazany za przestępstwa przeciwko moralności na rok więzienia znany tenisista niem. baron von Cramm złożył przeciwko temu wyrokowi skargę odwoławczą. W najbliższym więc czasie spodziewać się należy wznowienia procesu. Wbrew pogłoskom, von Cramm nie rozpoczął jeszcze odsiadania swej kary i znajduje się dotychczas w areszcie śledczym.

6 lat więzienia i 9 milionów marek grzywny

Berlin, 21. 5. PAT. Berliński sąd okręgowy skazał dziś byłego generalnego dyrektora „Niemieckiego kontynentalnego towarzystwa gazowego” w Dessau, Bruno Hecka, za wielokrotne uchylanie się od placenia podatku dochodowego, przestępstwa dewizowe i usiłowane oszustwo na sześć lat więzienia, 10 lat utraty praw i grzywnę w wysokości 8.700.000 marek. Brat jego Walter Heck za współudział w przestępstwach skazany został na 2 lata i 6 miesięcy więzienia i grzywnę w wysokości przeszło 600.000 marek.

Kredyty nadzwyczajne na zbrojenia w Turcji

Ankara, 21. 5. PAT. W zgromadzeniu narodowym został złożony projekt ustawy przewi-

Gen. Cedillo opuścił Meksyk?

Bronsville, (Texas), 21. 5. (R) Gen. Cedillo który rzekomo miał wczoraj opuścić Meksyk, dotychczas nie przybył do Bronsville, który miał być celem jego podróży.

Według wiadomości otrzymanych z Meksyku, ale niepotwierdzonych oficjalnie generał nie opuścił jeszcze Las Palmas.

* * *

Meksyk, 21. 5. (R). Poseł brytyjski O'Malley opuścił wczoraj wieczorem Meksyk wraz z rodziną i wszystkimi członkami poselstwa, udając się do Stanów Zjednoczonych.

* * *

Meksyk, 21. 5. (R) Prasa meksykańska zamieszcza sprzeczne wiadomości o miejscu pobytu i działalności obecnej gen. Cedillo. Ministerstwo obrony narodowej zostało rzekomo poinformowane, iż zwolennicy gen. Cedillo przecięli linię kolejową z Rio Verde do Tampico. Powstańcy zajęli również linie telefoniczne i telegraficzne.

Według dzienników z San Luis wystartowały samoloty, które ścigają ustępujących powstańców. Według innych pogłosek gen. Cedillo udał się samolotem do Laredo.

Katastrofa samochodowa pod Kielcami

Kielce/21. 5. Dzisiaj o godzinie 9 25 rano samochód osobowy, zdążający z Warszawy do Buska, przy omijaniu dziecka przecięgającego przez jezdnię pod Kielcami, potrafił dziecko i wpadł na słup linii oświetleniowej łamiąc go. Auto doznało uszkodzeń.

Przejechana dziewczynka, Irena Pław, lat 10, oraz pasażer Paweł Isarow, przetransportowca z Warszawy, zam. przy ul. Nowogrodzkiej 42, w stanie beznadziejnym przewiezieni zostali do szpitala w Kielcach. Poza tym leżą ranni: Henryk Angiel z Warszawy, Czerniakowska 174, i Adam Dudoń również z Warszawy Tamka 21, również przewiezieni zostali do szpitala w Kielcach.

dujący kredyty nadzwyczajne na zbrojenia w wysokości około 10 milionów funtów angielskich.

Kronika krakowska Zgon błp. Jakuba Ehrlicha w Dachau

Dyzury lekarzy i aptek

Dziś mają nocny dyżur lekarze: Hefter-Turnheimowa — Smolki 18 tel. 188-26, Friedner F. — Lelewela 12, Neuwelt Stan. — Zamojskiego 28 tel. 124-47, Walewski S. — Biskupia 16 tel. 155-50.

Dziś mają dzienny dyżur aptek: Grodzka 22, Plac Matejki 3, Wybickiego 1, Retoryka 1, Krakowska 19.

Dziś mają dyżur nocny i dzienny apteki: Rynek gł. Linia A-B 45, Łobzowska 8, Kościuszki 18, Dział 36, Grzegorzewska 9, Brodzińskiego 1, Rakowicka 12.

Smutnie się to skończyło

Wczoraj nad ranem został zatrzymany przez organa Wydziału Śledczego na ul. Bronowickiej Józef Bukowski (lat 31) zawodowy i wielokrotnie karany złodziej, zam. w Bronowicach Małych, z narzędziami do włamania, w czasie gdy powracał z wyprawy złodziejskiej. Przy rewizji znalezione zostały u niego artykuły spożywcze jak: cukier, masło, jaja, kielbasy, wędzonka, słonina, 2 litry soku, 2 litry wina, pościel, bielizna damska i 2 pary trzewików męskich, skradzionych w nocy z mieszkania dra Józefa Lustgartena przy ul. Salwatorskiej 1. 16 oraz u Marii Gawryś i Józefy Kwiecińskiej, zam. przy ul. Słonecznej 1. 15. Rzeczy odebrano i zwrócono właścicielom.

Kradzionych towarów nie wolno kupować

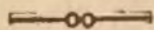
Danicz Ja (lat 43) handlarz starego żelaza, zam. przy ul. Podskale 1. 6, zatrzymany został jako paser za kupowanie wyrobów stalowych pochodzących z kradzieży na szkodę p. Chaima Nattle w Krakowie przy ul. Mostowej 1. 14, dokonanej w nocy na 14 XI. 1937 r., wartości około 5.000 zł. — Część rzeczy odebrano.

Motocykl potracił 6-letnią dziewczynkę

Jan Mikina, zam. przy ul. Grzegorzewskiej 1. 116, w czasie jazdy motocyklem przez Mały Rynek w kierunku ul. Siennej potracił kierownicą sześciolletnią Annę Grabowską, zam. Mały Rynek 1. 6, która upadła na jezdnię, doznając lekkich obrażeń. Grabawską przewieziono do Ubezpieczalni społecznej gdzie po udzieleniu jej pomocy lekarskiej, oddana została opiece domowej.

Odszczurzenie Krakowa

Zarząd Miejski w Krakowie przypomina zarządzenie zawarte w obwieszczeniu z dnia 6 maja 1938 r. o powszechnym masowym topieniu szczurów i myszy, które odbędzie się w Krakowie w dniu 28 maja br., środkiem chemicznym „Arviko S“ skoncentr. pod banderolą zieloną Nr. rej. 93/P wyrobu fabryki Azot S. A. w Jaworznie; środek ten należy nabyć wraz z pouczeniem o sposobie użycia, za pokwitowaniem w biurach Miejskich Obwodowych wzgl. Miejskich Komisariatów Obwodowych. Niestosujący się do powyższego zarządzenia ulegną karze przewidzianej w ust. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i ich zwalczaniu, tj. aresztu do 3ch miesięcy i grzywny do 3.000 zł. lub jednej z tych kar. Kontrolę nad zastosowaniem się do niniejszego zarządzenia wykonywać będą Miejskie Urzędy Obwodowe (Miejskie Komisariaty Obwodowe).

— VI. WALNE ZGROMADZENIE Tow. Krzewienia Świadomego Macierzyństwa i Reformy Obyczajów odbędzie się w środę 25 bm. godz. 19, w lokalu Dunajewskiego 7.

I ZNOWU

10.000 zł. na nr. 39366

5.000 zł. na nr. 93843

5.000 zł. na nr. 152924

padły w kolekturze

BRACIA SAFIER
Kraków, Rynek Gł. 6.

Kto wygrał na loterii?

Warszawa, 21. 5. (Sin) W drugim ciągnięciu wleń sze wygrane padły na nr.:

20.000 zł. — 117039

10.000 zł. — 34308 41954

5.000 zł. — 17818 41785 50069 145927

2.000 zł. — 7833 11585 12722 25428 25453 47265

48340 58232 84936 90518 93948 102876 135533 145622.

Wiedeń, 21. 5. ZAT. W obozie koncentracyjnym w Dachau zmarł dr Jakub Ehrlich, b. jedyny radny żydowski w wiedeńskiej radzie miejskiej. Dr Ehrlich internowany został w Dachau w marcu wraz z pierwszą grupą aresztowanych, wśród których znajdował się wypuszczony już na wolność prezes gminy żydowskiej w Wiedniu dr Desider Friedmann oraz przebywający jeszcze w Dachau przywódca Judenstaatspartei inż. Robert Stricker. Wczoraj wdowa po drze Ehrlichu poinformowana

została przez policję o zgonie męża, przy czym nie podano przyczyny zgonu. Dr Ehrlich będzie może pochowany w Wiedniu.

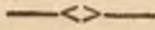
Dr Ehrlich jest drugim Żydem wiedeńskim, który zmarł w Dachau. Przed dziesięciu dniami zmarł tam znany przemysłowiec żydowski z Wiednia Johann Kotany, którego internowano w Dachau przed miesiącem. Na parę dni przed wiadomością o zgonie rodzina Kotanego otrzymała od niego list, że jest zupełnie zdrowy.

Z ORG. SYJONISTYCZNEJ W KRAKOWIE.

Po myśli obowiązującego statutu organizacyjnego wzywam wszystkich Towarzyszy krakowskich do ścisłego przestrzegania przepisów regulaminu i zastosowania się do zarządzeń Komitetu Lokalnego w sprawach lokalnych. Wszystkie organizacje winny wszelkie imprezy (zgrupowania, odczyty i t. d.) zgłaszać w biurze Komitetu Lokalnego przy ul. Dietla 107.

Dr. Markus Spiegel,

Prezes Komitetu Lokalnego Org. Syjon w Krakowie.

— ODROZCZENIE WALNEGO ZGROMADZENIA KEREN HAJESODU. Zapowiedziane na dziś zwyczajne walne zgromadzenie Towarzystwa Odbudowy Palestyny — Keren Hajesod w Krakowie nie odbędzie się. Nowy termin ogłoszony zostanie przez Nowy Dziennik.

— ŻYD. CENTR. TOW. EMIGR. „JEAS“ W POLSCE, oddział w Krakowie ul. Starowiślna 1. 89, prosi o zgłoszenie się we własnym interesie w sprawach emigracyjnych następujących osób: 1) Samuel Gang, reemigrant z Niemiec, ostatnio zam: w Katowicach, 2) Aron Zieg, reemigrant z Niemiec ostatnio zam. w Katowicach, 3) Icek Mintz (Müntz lub Mine) urodzony w Wieliczce lat 66 z zawodu krawiec, ojciec się nazywał Eli i matka Pesla. Ostatnio mieszkał w Krakowie przez 7 lat, Uprasza się o ile ktoś zna te osoby lub może podać ewentualne dane, aby zgłosił we wyż wspomnianym Towarzystwie.

— Z KRAKOWSKIEGO TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO. We środę, 25 bm. godz. 20 zwyczajne naukowe posiedzenie w sali wykładowej Zakładu Anatomii Opisowej (Kopernika 12) z następującym porz. dzien.: prof. dr L. Wachholz: Wspomnienie o prof. Ludwiku Teichmannie, prof. dr. Z. Szantoch: Demonstracja preparatów anatomicznych prof. Ludwika Teichmanna.

— WYCIECZKA STATKIEM DO GRODZISKA Sekcji Wioślarskiej „Makkabi“ i „Ezry Chalucowej“ odbędzie się dziś w niedzielę. Wyjazd z placu Groble godz. 2 pop. Orkiestra i różne atrakcje.

— IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA podaje do wiadomości zainteresowanych, że w związku z wykonaniem remontu lokalu nastąpi czasowe wstrzymanie czynności urzędowych agencji pocztowo-telekomunikacyjnej Kraków III. przy ul. Garbarskiej 3 w czasie od 23 do 25 maja wł. Placówkami położonymi najbliższej tej agencji są: Urząd Pocztowy Kraków IV. ul. Podwale 3, Urząd Pocztowy Kraków V, Rynek Kleparski 15.

— TURNIEJ RECYTACYJNY. W poniedziałek 30 bm. godz. 19.30 w sali odczytowej przy ul. Dunajewskiego 7 Doroczny Turniej Recytacyjny z cennymi nagrodami. — Zgłoszenia uczestników przyjmuje się jeszcze we wtorek 21 i środe 25 bm. od godz. 18—19.30.

Pogrzeb prof. Rubczyńskiego

Dziś popołudniu na cmentarzu Rakowickim przy bardzo licznym udziale sfer intelektualnych Krakowa odbył się pogrzeb śp. prof. U. J. Dra Rubczyńskiego. Przed kaplicą cmentarną zmarłego uczzonego imieniem Polskiej Akademii Umiejętności i Uniwersytetu Jagiellońskiego pożegnał prof. Heinrich, imieniem Uniwersytetu J. K. ze Lwowa prof. Ingardem.

Silne wrażenie wywarło przemówienie długoletniego kolegi zmarłego profesora na wydziale filozoficznym U. J. prof. Dra Tadeusza Garbowskiego, który w pięknych i wzruszających słowach złożył hołd pamięci śp. prof. Rubczyńskiego, podnosząc m. in. jego odważne wystąpienie przeciwko objawom nienawiści na wyższych uczelniach i przeciwko walkom na tle rasowym i narodowościowym, sprzecznym z tradycją tolerancji, głęboko zakorzenioną w psychice narodu polskiego.

Jako ostatni przemawiał przedstawiciel młodzieży. Na mogile złożono liczne wieńce.

Przewidywany przebieg pogody w dniu 22 bm.: Pogoda o zachmurzeniu dużym, miejscami deszcze i skłonność do burz. Na Pomorzu temperatura bez zmian, a na pozostałym obszarze kraju ochłodzenie. Umiarkowane wiatry z kierunków północnych. Przejrzystość powietrza dobra.

Rezolucje komisji inwestycyjnej Rady Naczelnej O. Z. N.

Warszawa, 21. 5. PAT. Komisja inwestycyjna Rady Naczelnej O. Z. N. uchwaliła m. in. następujące tezy:

W myśl hasła podniesienia Polski wyżej, R. N. O. Z. N. stwierdza bezwzględną konieczność zarówno stałego zwiększania obronności państwa, jak najszybszego wzmocnienia tempa rozwoju gospodarczego, a w szczególności uprzemysłowienia kraju.

R. N. O. Z. N. uznaje za niezbędne poważne zwiększenie zakresu inwestycji publicznych i ich racjonalizowanie.

R. N. O. Z. N. ustala hierarchię inwestycji publicznych, stawiając na pierwszym miejscu inwestycje:

a) dotyczące podstawowych urządzeń gospodarczych,

b) bezpośrednio przyczyniające się do uprzemysłowienia kraju,

c) podnoszące produkcję rolną i ułatwiające obrót handlowy produktami rolnymi.

Również komisja rolna uchwaliła odpowiednie rezolucje.

Ustawa żydowska uchwalona przez izbę magnatów

Warszawa, 21. 5. (Sin). Z Budapesztu donoszą: W izbie magnatów toczyła się dyskusja nad ustawą żydowską, przy czym podniesiono pewne zastrzeżenia co do nierównomiernego traktowania neofitów w ustawie uchwalonej przez izbę posłów. W kwestii tej zabrał głos premier Imredy, podnosząc, że dyskusja na temat wychrzczonych Żydów jest nie na miejscu, gdyż chodzi tu o rozwiązanie zagadnienia nie wyznaniowego, lecz społeczno-politycznego. Rozwiązanie zagadnienia żydowskiego w 100 procentach nie jest możliwe i dlatego należy się zadowolnić względnie sprawiedliwym projektem rządowym, broniącym żywotnych interesów narodu węgierskiego.

Izba magnatów ustawę żydowską przyjęła w brzmieniu uchwalonym przez izbę posłów.

Układ Mizrahi—Aguda?

Warszawa, 21. 5. (A) Odbyło się posiedzenie prezydium Związku rabinów mizrachistycznych pod przewodnictwem rabina Hagera. Rozpatrywano m. in. sprawę układu światowego związku Mizrahi-Aguda. Związek rabinów mizrachistycznych postanowił zwrócić się do egzekutywy Mizrahi w Jerozolimie z prośbą o udzielenie informacji w sprawie szczegółów tego układu.

Poza tym związek rabinów mizrachistycznych zwrócił się z apelem do gmin żydowskich w Polsce, aby przy zbliżających się wyborach zarządów gmin i rabinów starano się uniknąć wszelkich nieporozumień. Poza tym rabin mizrachistyczny postanowili ustosunkować się pozytywnie do uroczystości, zorganizowanych obecnie przez uczelnię talmudyczną w Lublinie.

Dziś mecz szczypiórniaka Garbarnia — Makkabi

Dziś o godzinie 18 odbędzie się na boisku Makkabi mecz szczypiórniaka o mistrzostwo klasy A. pomiędzy Garbarnią a Makkabi.

Makkabi, która wykazuje znaczną poprawę formy wystąpi w wzmocnionym składzie na czele z Sonnenscheinem, Pemperem i Portnojem.

Ze względu na ważność spotkania zawody zapowiadają się niezwykle interesująco.

Makkabi — Olsza 1:0 (0:0)

Nauka i wychowanie

STENOGRAFIA biurowa i maszynopisma dla grupy początkującej oraz kursy wyższe rozpoczynają się dn. 24/V. pod kierownictwem **ZOFII SCHÖNGUTOWNY**, W.W. Świątych 8, I. p. front. Własny od godziny 9 do 18. 3131k

LEKCJI TAŃCÓW, indywidualnie — zbiorowo, udziałem. Wiadomość: Telefon 145-80. 2357g

ARGENTYNICZYK dr. fil. naucza **HISZPAŃSKIEGO**, **WŁOSKIEGO** szybko, gruntownie — Starowiśna 41. m. 6. 2359g

WPISY NA KURS ZAWODOWY — KLEMENTYNY BOBROWSKIEJ-SWAŁTEK. Nauka kroju, modelowania i szycia. — Krój oceniany przez komisje zawodowe cechów Krakowa i Warszawy. — Dwukrotnie odznaczona krzyżem zasługi przez Ministerstwo przemysłu i handlu, za wybitną działalność na polu nauki zawodowej. Kurs daje wykształcenie mistrzowskie System angielski i francuski, damski i dziecięcy. Po ukończeniu świadectwa. Wpisy zaraz. Zgłoszenia: Kraków, Felicyjansk 1. m. 7. 3130k

BEZPŁATNE POKAZY KROJU nowoczesnym wiedeńskim systemem (krawiectwo damskie, dziecięce, bielizniarstwo. Informacje codziennie Rynek Gł. 12. I. p. m. 6. Tel. 182-34. 3159k

LEKCJE — TŁUMACZENIA z **JĘZYKA HISZPAŃSKIEGO** — Zgłoszenia: Zamojskiego 22, m. 4. 6384k

KAPELUSZE -- KOSZULE -- KRAWATY
NOWOSCII
„AU BON MARCHÉ“
Kraków, Grodzka 13

Ze spuścizny literackiej ANDY EKER

1. „Na cienkiej strunie“ (poczęcie)
  2. „Melodia chwili“ (poczęcie)
  3. „Ojców dzieje“ dla dzieci i młodzieży z ilustr.
  4. „Słoneczny świątek“ Ilustr. zbiór bajek i wierszyków dla dzieci.
  5. „Mama śpiewa kolysankę“
  6. „O świerszczyku - muzykancie“ Ilustrowane bajeczki i wierszyki dla młodszych dzieci.
- Do nabycia u Dra Seidena, w „Księgarni Powszechnej“, Kraków, Rynek Główny (Dom Feniksa).

ULGOWY ABONAMENT „NOWEGO DZIENNIKA“

Dla naszych Szan. Abonentów, wyjeżdżających na letniska, wprowadzamy w czasie od 15 maja do 30 września b. r. ulgowy abonament, obliczając za drugi egzemplarz

tylko zł. 3.—

miesięcznie, wraz z wysyłką pocztową.

Każdy prenumerator może zatem zamówić drugi abonament letniskowy wyłącznie dla swej rodziny, wyjeżdżającej na letnisko. — Z tej wydanej ulgi niewątpliwie każdy prenumerator skorzysta.

Abonament ulgowy płatny jest przy zamówieniu bezpośrednio w administracji.

nie zaczynaj budowy...

przed zebraniem informacji o materiałach budowlanych PRODUKCJI

LASÓW PAŃSTWOWYCH

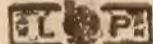
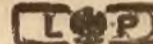

w Spółce

„PAGE D“

POLSKA AGENCJA DRZEWA

TARCICA • PARKIETY • DYKTY

STANDARYZOWANE WYMIARY ŚCISŁA KLASYFIKACJA JAKOŚCI

 I/II klasa	 V klasa
 III/IV klasa	 „z pod pily“
 n/s	 VI klasa

AGENTURA: KRAKÓW, PRZEMYSŁOWA 12, TELEFON 103-06.
SKŁADY: MIKOŁAJSKA 16, TEL. 203-06.

POSZUKUJE się nauczycieli języka hebrajskiego, ćwiczeń cielesnych i zajęć praktycznych z pełnymi kwalifikacjami, dla szkoły powszechnej i gimnazjum, oraz komercjalistę dla szkoły kupieckiej. Zgłoszenia do Administracji „Nowego Dziennika“ pod „3144k“. 3144k

TOKARKI - REWOLWEROWE do 18 mm. toczenia o precyzyjnym wykonaniu produkują znane Zakłady Mechaniczne. D. KWART Warszawa, Nowolipki 6

Sprzedaż

SWETRY pulowery i kostiumy kąpielowe pracownia trykotarska, Kopernika 10. 3208k

WYPRAWKI niemowlęce, konfekcja dziecięca, bielizna — najtaniej Obständer, Rynek 11. 6825k

ODCISKI usuwa niezawodnie „RIGO“, 50 groszy. — Drogeria SCHAPSEN-SUHNA, Kraków, Plac Nowy. 2175k

Interesy handlowe

DYSPONUJE kapitałem 65.000 zł., chcąc przystąpić do prosperującego interesu, oczekując tylko poważnych propozycji. Zgłoszenia: Administracja „Nowego Dziennika“ — „7040f“. 2293g

POSZUKUJE spółnika z kapitałem 20 — 30.000 zł. do założenia większego przedsiębiorstwa bardzo intratnego. Obrót i zysk zapewniony. Zgłoszenia do Administracji „Nowego Dziennika“ — „7123f“. 2329g

KAPITAŁEM 5.000 i współpracą przystąpię do wytwórni. Zgłoszenia: Administracja „Nowego Dziennika“ — „6967f“. 2375g

DO prosperującego handlu poszukuje spółnika z kapitałem 5—10.000. Zgłoszenia pod „Pewna egzystencja“ Biuro Ogłoszeń Stattera, Rynek 8. 2323k

BIURO GELBERA

Kraków, Starowiśna 8. — Telefon 135-70.

sprzedaż:
ŚRODMIEŚCIE KRAKOWA DOM NOWY luksusowo-komfortowy (Dunajewskiego) **CENTRALNE** ogrzewanie etażowe, cena 250.000 zł. **GOTÓWKA** 200.000 zł. **DOCHÓD ROCZNY** 23.000 zł. Bez przenośnego 15 lat wolny od podatków. **NIEZWYKŁA OKAZJA!** — **DOM NOWY** pełnokomfortowy (Al. Słowackiego) 28 ubikacyj — cena 100.000 zł. **GOTÓWKA** 35.000 zł. reszta **BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO** na 3%. Dochód roczny **PIĘTNAŚCIE PROCENT NETTO OD WKŁADU**. **DOM NOWY** pełnokomfortowy (Park Krakowski) 34 ubikacyj, cena 136.000 zł. — **GOTÓWKA** 90.000 zł. **DOCHÓD ROCZNY** 13.000 zł. — Bez przenośnego 15 lat wolny od podatków. **DOM NOWY PEŁNOKOMFORTOWY OBOK RYNKU GŁÓWNEGO**, 34 UBIKACYJ, CENA 135.000 ZŁ. **DOCHÓD ROCZNY** 15.000 ZŁ. (DZIEWIĘĆ LAT WOLNY OD PODATKÓW). **DOM NOWY LUKSUSOWO-KOMFORTOWY** przy Bato-rego z windą i kilka sklepów — cena 190.000 zł. **GOTÓWKA** 150.000 zł. dochód około 13.000 zł. **BEZ PRZENOŚNEGO — WOLNY 15 LAT OD PODATKÓW**. **DOM SUPERLUKSUSOWO-KOMFORTOWY NOWY** 43 ubikacyj winda osobowa, Al. Krasieńskiego, — cena 280.000 zł. **GOTÓWKA** 160.000 zł. reszta **DLUGOTERMINOWA**. **DOCHÓD ROCZNY** 25.200 zł. 3215k

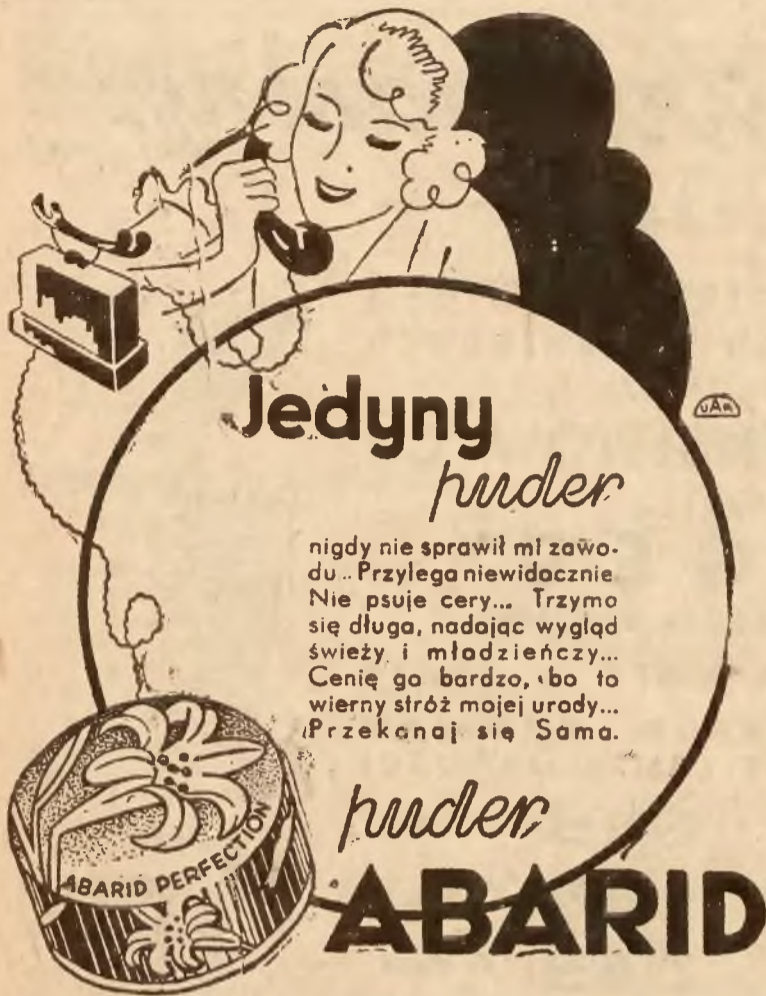
INFORMACJI w kraju — zagranicą udziela dyskretnie — Biuro Informacyjne „KOSMOS“ I. Kornblum, — Kraków, Rakowicka 1. Tel. 157-33. 2774k

FABRYKA s bezkonkurencyjną wydajnością, z działem artykułów obawniczych, z zaprowadzoną pierwszorzędną klientelą z udowodnionymi, stałymi zleceniami, znakomicie prosperująca — do powodów prywatnych **DO SPRZEDANIA**. Fachowość niekoniczna. Tylko poważne ogłoszenia pod „Potrzebny kapitał zł. 30.000“ do Towarzystwa Reklamacyjnego, Katowice, Rynek 11. 3221k

BIELSKO. Centrum, dobre położenie — sklep kolonialno-delikatyczny poszukuje spółnika. Zgłoszenia: Administracja „Nowego Dziennika“ — „7255f“. 2418g

INSERATOW DROBNYCH

nie przyjmujemy ogłoszeń wprost w Administracji i wysyłamy za GOTÓWKĄ. Poczta szybką odbiera ogłoszenia tylko w ciągu 14 dni od daty ukazania się ogłoszenia.

Jedyny
hudler

nigdy nie sprawił mi zawodu... Przylega niewidocznie. Nie psuje cery... Trzymo się długa, nadając wygląd świeży i młodzieńczy... Cenię go bardzo, bo to wierny stróż mojej urody... Przekonaj się Sama.

hudler
ABARID

ABARID PERFECTION

Różne

„EXPRESS“ Pralnia Chemiczna, Farbiarnia czyszczy, farbuje pod gwarancją trwałości kolorów — Kraków, — Stradom 10. 2347g

ZMARSZCZKI naokoło oczu najbardziej zastarzałe usuwa niezawodnie krem „AVIV“, cena zł. 1.50. Zadać w drogeriach i perfumeriach. Generalne przedstawicielstwo: Perfumeria „Rena“, Kraków, Dietłowska 42. 3137k

UWAGA! כשר UWAGA!
RESTAURACJA „GRONNEH“, Kraków, Plac Dominikański 5. Telefon 176-69, kierownik SPRINGER poleca obiady i kolacje. — Menu i a la Carte. — Dla **SMAKOSZY** różne **SPECJALNOŚCI**. — Dla **SŁOMIANYCH WIKT DOMOWY** na życzenie dietetyczne. — Przyjezdnych najbliższa Restauracja rytualna (w śródmieściu). **WYCIECZKOWCUM** zniżki. 2348g

FR. JOGAŁA czyści chemicznie, farbuje wszelką garderobę — najsolidniej i najtaniej. Kraków, Dietłowska 93, tel. 141-65, Grodzka 93, tel. 141-65, Grodzka 2. 3135k

ZAMIENIAM noszoną garderobę męską na materiały bielskie i angielskie. Kraków, Landau, Filipa 11 m. 4. Tel. 140-33.

WYKWINTNE obiady wydaje inteligentna rodzina. — 1 zł Brzozowa 12 m. 3. 2349k

BEZPŁATNE mieszkanie dam osobie dobrej, inteligentnej, wzamian drobna pomoc chorej. Szczegóły Hotel Royal n. 5. 2344g

TRWAŁA AUNDULACJE wykonuje pierwszorzędnie zakład fryzjerski, Kraków, Starowiślna 42. **WALA**. 3128k

PLAZA „WAWEL“ w Krakowie, Tel. 182-92 **OTWAR- TA**. Instruktor pływacki udziela lekcji. Tanie blocki, od 19 do 25 maja. Gry kajaki, bridge. Bufet we własnym zarządzie. 2304g

PIERWSZORZĘDNA plisownia wykonuje mierzki, endel (francuski), zakładki, hafty maszynowe, ręczne. Obciąganie guzików. Zwierzyniecka 22. 3134k

HISZPAŃSKIEGO języka (konwersacja) wyuczam dokładnie i szybko. Zgłoszenia: — **ZAMOJSKIEGO** 22 m. 4. 123

Sprzedaz

LUDOWNIE „IDEAL“ najdoskonalsze, najsolidniejsze w Katowicach, Plebiscytowa 10. 2162k

MEBLE LAKIEROWANE. PIERWSZORZĘDNE! NAJ-TANIEJ! Schor, Bracka 6. 3146k

SPRZEDAM dobrze zaprowadzony sklep papierniczo-galanteryjny. Kraków, Telefon 150-18. 2326g

WORKI ANTYMOLOWE kupuje każdy w Drogerii „Nowoczesnej“ Lehrfelda, Grodzka 35. 2339g

OKAZJA. Urządzenie mleczarsko spożywcze, lada z lodownią do sprzedania. — Wiadomość: Hermes, Stolarska 13. 2412g

MAGIEL w dobrym stanie sprzedam tanio. Wiadomość do Administracji „Nowego Dziennika“ pod „7253f“. 2416g

TAPICERSKIE przybory, Obicia meblowe — najtaniej Fischman, Kraków, Grodzka 8, telefon 119-34. 2814k

KARALUCHY niszczy doszczętnie **JOK**, proszek oryginalny. Drogeria Schapsensobna, Kraków, Plac Nowy. 3174k

LALKA ZA 7-50 ZŁ. Nowość **HIGIENICZNA**, bardzo ładna i praktyczna — dla dziewczątek do lat 10. Długość około 40 cm. — Taka sama, około 50 cm. 11.— zł. — obie mówią wyraźnie „mama“ ubrane, oszka zamknięte z rączkami — fryzurka warkoczowa. Wysyłka za pobraniem Fabryka Lalek, Kraków, Piłsudskiego 1. Poza-tem **NAJWIĘKSZY WYBÓR LALEK I ZABAWEK** Sukienki, buciki, pończoszek, rowerki, wózekki lalkowe — **HULAJNOGI NA BALONACH**. — Dla dorosłych straszaki wszelkich systemów. Naboje. Cenniki wysyła. Telefon 189-65. 3241k

KAZDEMU ZNANY NA SKUTECZNOŚCI
NISSZCZY ARAGO
BRODAWKI SIWARDNIENIA
ODCISKI
ST. GÓRSKIEGO

BIURO RUBINA — KRAKÓW, WIELOPOLE 26. — Telefon 171-78 — poleca następujące **OKAZYJNE** domy:

KAMIENICA nowa, pięciopiętrowa, narożnik, super-luksusowy komfort, winda, centralne ogrzewanie, — **PARK KRAKOWSKI**, dochód 23.340, cena 270.000, gotówka 220.000.

KAMIENICA nowa, cztero-piętrowa, superkomfortowa (ul. **PIŁSUDSKIEGO**), prze-słizny ogród, dochód 16.200, cena 195.000, gotówka 140.000.

KAMIENICA nowa, trzech-piętrowa, superkomfortowa, (Aleja **SŁOWACKIEGO**), dochód 8.800, — cena 108.000, gotówka 80.000.

KAMIENICA nowa, trzech-piętrowa, komfortowa, do-chód 5.964, dług długoter-minowy 21.000, — dopłata 37.000.

KAMIENICA nowa, trzech-piętrowa, superkomfortowa, (ul. **DIETLA**), dochód 6.960, cena 75.000, gotówka 60.000. 3239k

Poszukuje się agentów do ratalnej sprzedaży bielizny męskiej. Zgłoszenia: Kraków, tel. 105-87.

Lokale

— **PEŁNOKOMFORTOWE**

mieszkanie czteropokojowe, obszerne pokoje — przed-pokój, łazienka, pralnia i t. d. nadające się dla adwokata, lekarza, denty-sty. Śródmieście. — Wiado-mość: telefon 136-36. 2288g

3 POKOJE z komfortem w Rynku Podgórskim 11 do wynajęcia. Wiadomość u dozorczy lub telefon 110-49. 2337g

SKLEP o dwu ubikacjach z magazynem do wynajęcia. Kraków, Gertrudy 7. 2050k

PIĘKNY pokój dwuosobo- wy, oddzielny, telefon, wy- kwintne utrzymanie. Kra-ków, Sobleskiego 14.2. 3148k

CENTRUM Rabki lokal na mieszkanie lub sklep do wynajęcia. Wiadomość: Ho-rowitz, Kraków, Rynek 6, tel. 135-51. 3185k

POKÓJ komfortowy, duży, słoneczny, niekrepujące wej-ście, odnajmę. Łobzowska 47.7. 3179k

POKÓJ obszerny, słoneczny (piecyk kuchenny) podnaj-mę małżeństwu. Krakow-ska 39/46. 3247k

Wytwórnia rękawiczek

w nowo otwartym lokalu
Kraków, JAGIELLOŃSKA 5
róg Szewskiej
Helena Kirschowa Ceny b. przystępne

DWA pokoje z telefonem (118-64) wytwornie urządzo- ne na kancelarię adwoka- cka lub biuro do wynają- cia, Piłsudskiego 11/2. 2402g

LOKAL frontowy parterowy — przemysł — biuro Sebastiana 3. Lokal sutery- nowy, Dietla 91. 3246k

POKÓJ umeblowany do wy- najęcia, wejście wprost z klatki schodowej od 1 czer- ca. Zgłoszenia: Admin. „No-wego Dziennika“ pod „35k“. 3240g

POKÓJ komfortowy z nie- krepującym wejściem dla 1-2 panów z utrzymaniem. Tarłowska 8. m. 2. 3246k

DO wynajęcia 2 pokoje sło- neczne z balkonem, zdadne na kancelarię adwokacką, biuro handlowe lub dla denty- sty w centrum dzielnicy handlowej. Wiadomość: Ul. Krakowska 7. m. 17. 2391g

DO WYNAJĘCIA 3 pokoje kuchnia komfort, Grodzka blisko Rynku. Wiadomość: Bandet, Kraków, Grodzka 5. 2389g

PIĘKNY lokal frontowy na Stradomiu, także mieszka- nia pełnokomfortowe 2 i 1 pokojowe. Zgłoszenia: ul. Józefa 4. Ip. 2399g

PIĘCIOPOKOJOWE pełno- komfortowe mieszkanie — do wynajęcia. — Kraków, Smoleńsk 25a. 319

TRZECHPOKOJOWE peł- nokomfortowe mieszkanie I. piętro do wynajęcia. Bo- nerowska 9/7. 2410g

LOKAL frontowy handlo- wo-przemysłowy obok PKO. 140 m² do wynajęcia. Tele- fon 116-82. 3240k

SKLEPY DO WYNAJĘCIA Kraków, **KALWARYJSKA** 63. 3236k

TRZY pokoje, kuchnia — śródmieście do wynajęcia. Wiadomość: fryzjer, Posei- ska 9. 2415g

TRZECHPOKOJOWE mie- szkanie, pełnokomfortowe, Kraków, Oskara Kolberga 11 (dawnej Krowoderska boczna). 3235k

LOKAL sklepowy, narożnik: Kościuszki 50, tanie do wy- najęcia. 3231k

TRZECHPOKOJOWE mie- szkanie, pełnokomfortowe do wynajęcia, Kraków, Kal- waryjska 63. 3237k

WOLNE estery pokoje, ku- chnia, pierwsze piętro, bal- kon, komfort. Telefon 173-95. 3229k

ELEGANCKI, komfortowy, słoneczny pokój, balkon, — dystyngowanej pani wynaj- me. Wybiickiego 12/12. 3230k

TRZECHPOKOJOWE mie- szkanie słoneczne, komfor- towe, korytarzowe oraz po- kój, kuchnia — wolne. Dłu- ga 39. 3232k

PANIENKĘ z lepszego do- mu przyjmę na wspólne mieszkanie od zaraz. Cena przystępna. Bonifraterska 3, II p. m. 6. 3207g

POTOMEK HINDUSKICH YOGÓW

Do Warszawy na dłuższy pobyt przy- był egzotyczny gość z Trypolis, prof. **FOADY**, wtajemniczony hinduski, oraz wybitny znawca grafologii. — Prof. **FOADY** studiował w Paryżu na Sorbonie, włada 8 językami (m. innymi i polskim) i obdarzony jest niezwykłym darem jasnowidzenia. Prasa polska zamieściła o Nim szereg po- chlebnych artykułów odezwo oraz wy- wiadów. Prof. **FOADY** jest doradcą życiowym najsłynniejszych ludzi

świata. Napisz własnoręcznie swoją datę urodzenia, imię i nazwisko, a prof. **FOADY** zdumiewająco trafnie zestawi Twój osobisty horoskop indywidualny, określi charakter, zdolności i przeznaczenie, a także na podstawie kabalisty- ki — wybierze Twój szczęśliwy numer losu loteryjnego. Podaj 5 najważniejszych pytań, na które otrzymasz wy- czerpujące odpowiedzi w transie somnambulicznym. — Prof. **FOADY** udziela rad i wskazówek we wszystkich najbardziej dręczących i zawiłych kwestiach życiowych. Prof. **FOADY** doświadczenia swoje przeprowadza nie dla korzyści materialnych a dla zdobycy naukowych, to też za pracę swoją pobiera bardzo przystępne honorarium. — Prześlij 1 zł 50 gr znaczkami pocztowymi na koszty kan- celaryjne i pocztowe, a otrzymasz w ciągu dni siedmiu swój indywidualny horoskop osobisty listem poleconym. Prof. **FOADY** pobiera wynagrodzenie dopiero po wy- konaniu pracy, wychodząc z założenia, że zadowolony klient nie będzie uiszczenia honorarium żałował. Adresuj: **PROF. FOADY, WARSZAWA, UL. ŻŁOTA 35/18.** 3244k

ZAOSZCZĘDZISZ

SOBIE

TROSK I

KŁOPOTÓW,

ŻADAJĄC WYRAŹNIE I

PRZYJMĄC JEDYNI

ORYGINALNE

„OLLA“

GUM.?

PATENT FRANC. NR. 790 504

PATENT AMER. NR. 1039 701

Na upał rada jedyna Za dwudziestkę kup PINGWINA.

Zdrojowiska

ZAKOPANE. Znany komfortowy pensjonat „JURAND“ ul. Chałubińskiego jest już czynny. Kuchnia rytualna. Zarząd Rothowie. 3087k

ZAKOPANE. — Pierwszorzędny pensjonat dla młodzieży. Gimnastyka, sporty. Codziennie lekcje języka niemieckiego. Wzorowa fachowa opieka. Informacje, zgłoszenia: dr. Maria Kliczka, Kraków, Marka 33. m. 4. tel. 107-34. 3243k

RABKA. Pierwszorzędny, — pełnokomfortowy pensjonat „OPIEKA“. Ceny do 15-go czerwca niższe. Prospekt na żądanie. Zarząd: Hochmannowie, Strasserowa. — TeLi. 326. 556g

Ustroń „TRZY ROZE“

Poleca słoneczne komfortowe pokoje z utrzymaniem w pokojach bieżąca ciepła i zimna woda. — Znana pierwszorzędna KUCHNIA RYTUALNA, na życzenie DIETETYCZNA. Duża sala, ogród, taras, łazienki, radio. — Telefon 41.
CENY NA MAJ I CZERWIEC ZNACZNIE ZNIŻONE.

RABKA. — Pensjonat „PROMIEN“, zarząd Scherer-Rebenowa. Tel. 144. — Pokoje słoneczne, woda bieżąca, kuchnia wykwinna. Ceny niskie. 3116k

RABKA. Willa „IRYS“ obok jeziora, ul. Kościuszki, spłana, las. Kuchnia rytualna. Opieka dla dzieci. Panzerowa — Grünkrautówna. 2872g

RABKA. — Pierwszorzędny komfortowy pensjonat — „SOKÓŁ“ otwarty 19. maja naprzeciw łaźni, poleca pokoje słoneczne — ogród, las. — Kuchnia rytualna, smaczna i obfita. — Ceny umiarkowane, pod zarządkiem M. Grubnerowej. 2385g

RABKA pensjonat dla DZIECI, MŁODZIEŻY — „SWOBODA“ — przyjmuje dzieci pod swoją opiekę. — Heloua Baumgarten. 3008k

שוכות
do Rabki przyjmuje PENSJONAT KEH PO CENACH ZNIŻONYCH.

RABKA. Pełnokomfortowy pensjonat „SULIMA“ po gruntownym odnowieniu, otwarty. Zarząd Melzerowie. — Telefon 200. 2349g

KRYNICA KOMFORTOWY pensjonat PODHAŁE pod zarządkiem Brandowej poleca pokoje piękne, słoneczne, woda ciepła i zimna w każdym pokoju. Kuchnia na masle i dietetyczna. Radio, fortepian, ogród i telefon 316. 2894k

ZAWIADAMIAMY, że w tym roku prowadzimy w **KRYNICY** komfortowy pensjonat „OAZA“, pięknie położony u stóp lasu. Kuchnia wykwinna, na życzenie dietetyczna. Auto do dyspozycji P. T. Gości. 2792k
Kappaportowie.

KRYNICA. PENSJONAT RENESANS — pod zarz. A. Silberów, Tel. 264, otwarty. Ulgowe pobyty na kartę uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki. 3071k

KRYNICA Pensjonat Vogel już otwarty — przyjmuje zamówienia także na karty uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki. Telefon 217 2995k

KRYNICA, znany pełnokomfortowy hotel i pensjonat „TRZY - ROZE“, tel. 119 przy samych łaźniach pod dziesięcioletnim zarządkiem OSTERÓW poleca pokoje słoneczne. Kuchnia rytualna. Codziennie koncert rozrywkowy. 3212k

ZAKOPANE UL. CHAŁUBIŃSKIEGO do wynajęcia pokój z kuchnią pięknie położenie — las — ogród. Zgłoszenia „Jurand“, Zakopane. 2965k

ZAKOPANE znany pensjonat z pięknym ogrodem i lasem przyjmie kolonię na wakacje. — Zgłoszenia do Admin. „Nowego Dziennika“ pod „2966k“. 2966k

ZAKOPANE. Komfortowy pensjonat „HENKA“ Drowej Blochowej dla młodzieży i dzieci zostanie otwarty 15 czerwca. Zgłoszenia Starowiślna 22, Kraków, Tel. 172-11. 3163k

ZAKOPANE. „UCIECHA“ Telefon 13-37. Komfortowy pensjonat dla młodzieży i dzieci. Inż. Leuchterowa — mgr. Dunka Korner. 3184k

SZCZYRK. — Pensjonat BAJKA poleca od 15 maja pokoje duże i słoneczne. — Willa położona w samym centrum, posiada obszerny ogród. Światło elektryczne. Kuchnia ściśle rytualna. — Tel. 21. Pod zarządkiem B. Wolfowej. 2720k

SZCZYRK Willa „HANKA“ po gruntownym remoncie poleca pokoje słoneczne, komfortowe. Kuchnia wykwinna ściśle rytualna. — Zarząd: Mandelbaumowie. 2371g

SZCZYRK Willa „Goplana“ Borgenichtowej. Mieszkanie z utrzymaniem na maj i czerwiec 4 zł dziennie. 2312g

KOWANIEC. — Pensjonat „LESNA POLANA“ pod zarządkiem ERNY MARGULIESOWEJ otwarty 15. czerwca. Dzieci i młodzież pod kier. MALI RUBINSTEIN. Zgłoszenia: Marguliesowa, Dietla 62. Telef. 103-97 2325g

USTROŃ, pensjonat komfortowy „Wesoła“ Finkelsteinowej, tel. 67, — gruntownie wyremontowany, — wszystkie pokoje woda bieżąca ciepła — zimna, kuchnia wykwinna, urozmaicona. Ceny maj — czerwiec znacznie niższe. 3145k

WILLA „VENUS“ USTROŃ Pierwszorzędny pensjonat dla dzieci pod fachowym kierownictwem i stałą opieką lekarską. Ceny przystępne. Przyjmujemy dzieci od lat 4. 3216k

GUCZAŁKOWICE - ZDRÓJ, pensjonat „Henryka“ pod zarządkiem Weintraubowej poleca pełnokomfortowe pokoje z utrzymaniem od 1. czerwca. Kuchnia wykwinna i rytualna. Dzieci pod nadzorem lekarskim Dr. Sroki. 2338g

PIWNICZNA Zdrój. Pensjonat Klagsbald, tel. Nr. 5 już otwarty. Piękne położenie. Łazienki mineralne i borowinowe. Ceny do 15. czerwca bardzo niskie. 2345g

KURACJA W TRUSKAWCU — 155 ZŁ. Trzytygodniowy pobyt w pierwszorzędnym pensjonacie (mieszkanie, wikt, światło, usługa), opieka lekarska, taksa klimatyczna, 9 kąpielii solankowych, legitymacja do źródeł. Zgłoszenia na rycałt przyjmujemy i informację udziela Towarzystwo Dom Zdrowia Akademika Żydowskiego (ref. Dr. Virel) — Lwów, ul. Krasiwickich 18a. Telefon Nr. 252-45. 3199r

Matrymonialne

SWAT znany w sferach zamożnych, i inteligencji poleca się „ATID“ Kraków, Grodzka 35. II. codziennie od 6-8 wieczór; w niedzielę od 10-1 i 4-3, Dyskre. oja. 4528k

NAWIĄZĘ korespondencje z młodą, przystojną, elegancką, niezależną najchętniej niemką. Cel matrymonialny. — Zgłoszenia do Administracji „Nowego Dziennika“ pod „7178f“. 2361g

ASYSTENT farmacji, mądry, sympatyczny pozna magistrowi przystojną i mądrą. — Cel matrymonialny. — Zgłoszenia: Administracja „Nowego Dziennika“ pod „3317k“. 3217k

DWAJ panowie z dobrą ogzystoncją chcą poznać 2 ładne panie w wieku do 25 lat w celu matrymonialnym. Oferty z zdjęciem kierować pod „Samodzielny“ do Księgarni Wienera, Katowice, Szopena 8. 3210k

SWAT znany w sferach lepszych poszukiwany. — Zgłoszenia: Księgarnia Wiener, Katowice, Szopena 8. pod „Szatyńska“. 3211k

30-LETNI przystojny, pozna osobę miłą, ładną wysokiego wzrostu — posiadającą praktykę apteczną, drogerijną lub mgrę farmacji i niewielką gotówką. Szczegółowe nieanonimowe oferty sub „Katowice Postel-Bestante Nr. 500/33“.

RABKA — „PROMIEN“ pensjonat komfortowy pod zarządkiem Scherer-Rebenowej otwarty 15 maja. 2802k

KOLONIA WYPOCZYNKOWA

Związku Zawodowego Zyd. Pracowników Umysłowych, Kraków, WW. Świętych 8
w Piwnicznej-Zdroju
koło Krynicy

od 1 czerwca do 15 września 1938.

Kuchnia rytualna. Wikt pensjonatowy — 5 razy dziennie. Rozrywki, sporty, plaża. Wody mineralne i kąpiele borowinowe. Wycieczki turystyczne.

Bezpłatne prospekty wysyła i informację udziela Sekretariat Związku, pl. WW. Świętych 8, tel. 109-97.

Różne

PROPAGANDOWY TYDZIEŃ!!! KAŻDA PANI MOŻE BYĆ PIĘKNĄ. — Korzystając z godziny BEZPŁATNYCH zabiegów w INSTYTUCIE KOSMETYCZNYM „KAMEA“, Kraków, Rynek Gł. 26. Ip. Tel. 200-34. Codziennie od godz. 9.30 — 10.30 za uprzednim zgłoszeniem. 2388g

WODY KOLONSKIE, olbrzymi wybór. Najnowsze kompozycje zapachowe CHARMERIE I EROS. PARFUMERIE YLANG, Kraków, Szpitalna 32. Telefon 149-46. 3225k

PAMIĘTAJ! Karnisze — lustra — szyby — oprawa obrazów — NAJTANIEJ tylko Dietla 78. (strona PKO.) telef. 168-57. 3173k

RABKA-ZDROJ

UL. NOWY ŚWIAT „LUBICZ“
Tel. 361 PENS.
pod zarządkiem Heleny Hanemanówny i Lidii Werber
otwarty od 1-go czerwca 1938 2153g

PIKOWE rękawiczki najmodniejsze wykonują. — Grodzka 39. m. 1. Ip. od godz. 4 do 7. 2376g

PLISUJE się 50% taniej niż wszędzie. Kraków, Meiselsa 9. drzwi 6. 2408g

ZAPALNICZKI automatycznie naprawia specjalista w Szlifierni nożowniczej Myszkowski, Kraków, Dietlowaska 46. 3220k

TYLKO przed południem przerabiam kapelusze według najnowszych fasonów po 1,20, nowe 4 zł. Orzeszkowej 4 m. 1. 2029g

NOWOCZESNY Zakład repasowania pończoch — „BUOY“ podnosi oczka maszynowo szybko, starannie. Kraków, Św. Gertrudy Nr. 23 naprzeciw Hotelu „Boyal“. 2387g

Krynica Pełnokomfortowy pensjonat „Riwiera“

pod zarz. Drowej Fanny Regenbogenowej
Telefon 225. 3664kr
Ciepła i zimna woda bieżąca w pokojach
Przy pensjonacie ogród do leżakowania.

FORTEPIANY, PIANINA STROJ, NAPRAWIA konserwuje Rom. Bożego Ciała, 10, telefon 143-79. 5724k

CHRONI przed opaleniem i tworzeniem piegów — CREME ANTILUX. Instytut cosmeticque YLANG, — Kraków, Piłsudskiego 11. Telefon 177-57. 3224k

„WANDA“. — Była instruktorka „Trójkąt w Kole“ otworzyła sklep przy ul. Floriańskiej 32 w podwórku. Skład Włózek i Włók krajowych — zagranicznych. — Ceny niskie. Bezpłatna nauka trykotarstwa według szkoły zagranicznej. 3104k

Tel. 218 RABKA Tel. 218

Znany pełnokomfortowy Pensj. „SWIT“ pod zarządkiem HENRYKA BECKA
cały rok otwarty.
Uprasza się o wcześniejsze zamówienia.

KOMIWOJAZER. Objężdża krakowskie, dział rowerowy przyjmie dodatkowe zastępstwa sportowe, metalowe. Wieczorek, Kraków, Rynek Główny 11/4. 3221k

STARSZY ADWOKAT ODSTĄPI KANCELARIĘ w siedzibie Sądu Okręgowego w zach. Małopolsce s lokalem i urządzeniem oraz ew. PRZYJMIE APLIKANTA w nowej siedzibie. Oferta zaraz pod adresem Rozenberg, Tarnów, Dębowa 2. z dołączeniem znaczka poczt. na odpowiedź. 2417g

PERLA. 3.50 Ubrania, kolnierz 10 gr. Wrzesińska 1. — Wolnica 8. 3024k

SUKNIE, swetry, kostiumy, kąpielowe poleca wycieczka trykotarstwa, Jagna 3. 3000k

BEZPŁATNY WSTĘP NA PLAŻĘ WAWEL przy zakupie kostiumu kąpielowego z welen impregnowanych. Nr. 3 — 5.40, ar. 4 — 5.90, nr. 5 — 6.40. Pływaki męskie 1.95, pływaki weleniane 2.20 — HOROWITZ, SZEWSKA 11. 3000k

SANATORIUM Dr. med. R. BECKERA

w ŚWIDRZE k/Otwocka, tel. 54-04

Nowoczesne leczenie nowymi i psychizacją chorób, jak również LEZENIE USUŁOWO-SZKORWE według metody wiedeńskiej.
Przyjęcia i informacje w Warszawie: Lecznica Leszno 27, tel. 11-64-91

RABKA komfortowy pensjonat „SANATO“ pięknie położony, centrum, kuchnia wykwinna i dietetyczna, ogród, freblanka, telefon Nr 368 pod fachowym zarządkiem K. Markheimowej i R. Eintrachtowej, otwarty od dnia 20 maja br. W maju i do 10 czerwca br. ceny niższe. Zgłoszenia w Krakowie: telefon Nr 182-53 i 156-33 3nb „Sanato“ Rabka-Zdrój. 3085k

KOLDRY, bielizna pościelowa, koce, płaszcze kąpielowe — duży wybór, Eisen, Kraków, Sławkowska 2.

RABKA willa „ZOFIA“ — Pełnokomfortowy pensjonat centrum pod zarządkiem Dory Ebersohnowej — C. Ungeroowej, ciepła — zimna woda w pokojach, Kuchnia wykwinna. Na sezon pierwszy ceny znacznie niższe. Tel. 338. 2962k

RABKA PIERWSZORZĘDNY PEŁNOKOMFORTOWY PENSJONAT STORCHOWEJ „JEDYNACZKA“

tel. 273 — poleca pokoje z bieżącą ciepłą i zimną wodą, wykwinnym utrzymaniem od 5. — zł. dziennie.

RABKA. — Pensjonat „BRAUNFELD“ „NIESPOLDZIANKA“ — poleca pokoje słoneczne. Kuchnia wykwinna, ściśle rytualna. Nr. telef. 246. 2960k

RABKA. Pełnokomfortowy rytualny pensjonat „ROKITNA“ przypomina się łaskawie P. T. Gościom. — GELDZÄHLER. 3157k

RABKA — pensjonat „POBANEK“ pod zarządkiem Arnolda Brandstädtera, — pięknie położony, poleca słoneczne pokoje z wykwinnym rytualnym utrzymaniem. Idealny wypocząnek dla sfer kulturalnych. — CENY NAJNIŻSZE. 341k

RABKA — PENSJONAT KUNSTLICHA — WILLA „UCIECHA“ po przebudowie czynny od 1 czerwca. Pełny komfort, woda bieżąca, balkony, tarasy, łaźienki, hol. Kuchnia dietetyczna, ściśle rytualna. — Ceny konkurencyjne. 3156k

LODOWNIE

Rzeźnicze, Restauracyjne, Pokojowe. HURT-DETAL
WYTWORNIA

S. GOLDSTEIN Kraków
Jagiellońska 5
Tel. 178-47. Prospekty na żądanie.

Pocztę szyfrową inseratową

nałożyć wrzucić w ciałko
tego dnia
tylko
do skrzynek
wmurowanej w bramie
przed „Nowym Dziennikiem“
a którą opróżnia się
6 razy dziennie.

Wolne posady

SOLIDNEGO chłopca przyjmę raz. Pralnia „Ex press“, Kraków, Stradom 10. 2347g

EKSPEDIENTA (tke) — z branży obuwniczej z dłuższą praktyką poszukuje w Krakowie. — Zgłoszenia do Admin. pod „6971f“. 2278g

DOBRY sprzedawca, piszący biegle na maszynie, znający korespondencję polsko-niemiecką oraz buchalterię jest poszukiwany. Reflektuje się na siłę wybitnie zdolną do lat 24. Zgłoszenia pisemne pod „HJ“, Kraków, Skrytka pocztowa 64. 3177k

Przez pewność i zaufanie zyskał szerokie rzesze klientów
SPOŁDZ. BANK KREDYTOWY
KRAKOW, STRADOM 15

PRAKTYKANTKE zdolną przyjmie Dom Szwajcarskich Haftów, Grodzka 14. 3182k

POTRZEBNA endlarka do firanek, Zyblikiewicza 11a. m. 12. 2392g

OPTYK do prowadzenia samodzielnego interesu poszukiwany. Zgłoszenia pod „7277f“ do Administracji „Nowego Dziennika“. 2398g

SAMODZIELNA korespondentka z buchalterią potrzebna. Warunki referencyjne. Zgłoszenia: Administracja „Nowego Dziennika“ pod „7240f“. 2407g

POSZUKUJĘ kwalifikowanej panny do krawieczyny damskiej. Szewska 19. m. 12. 2409g

PLACÓWKI lekarskie, adwokackie i farmaceutyczne. Referencje chlubne. Zgłoszenia: Administracja „Nowego Dziennika“ — pod „3218k“. 3218k

POTRZEBNA panna samodzielną, do pracowni galanterii skórzaney i praktykantka. Wiadomość: Rzeszowska 5. m. 8a. 2412g

BIEGLEJ stenotypistki — maszynistki od zaraz poszukuje się. Zgłoszenia: Skrytka pocztowa 238. 3309k

EKSPEDIENKA zdolna z działu pończosznego zostanie przyjęta. „Pałac Pończoch“ Floriańska 31. 3334k

Posad poszukują

„BAKIELIT“. — Przyjmuje wszelkie roboty w tym zakresie. Perlman, Węgierska 8. 2194g

DLUGOLETNI samodzielny pracownik handlowy, branży żelaznej budowlanej i instalacji wodociąg, zmienia posadę. Zgłoszenia do Administracji „Nowego Dziennika“ pod „7088f“. 2307g

ELEKTROMONTER zdolny, zmieni posadę na skromnych warunkach. Zgłoszenia do Administracji „Nowego Dziennika“ „7134f“. 2336g

PANNA inteligentna — długoletnia praktyka — hebrajskie perfektnie szuka pracy do dzieci od pięciu lat. Zgłoszenia: Administracja „Nowego Dziennika“ — „7216f“. 2390g

5.000 ZŁ. Kancji dam za poważne zastępstwo, branża obojętna. Zgłoszenia Administracja „Nowego Dziennika“ — „7230f“. 2401g

HAFTUJE, szyje bieliznę, wyprawy ślubne. — Szyje bluzek, pyjam, szlafroków, spodniczek. Stockowa, Dietla 50/IIp. 2406g

PANNA z językiem niemieckim, szuka posady do dziecka. Zgłoszenia: Administracja „Nowego Dziennika“ pod „7245f“. 2411g

DLUGOLETNI niemiecki rewizor ksiąg ofiaruje swe usługi do zakładania ksiąg najnowszym systemem amerykańskim. Koresponduje biegle w językach niemieckim i francuskim. Łąskawe zgłoszenia do Admin. „Nowego Dziennika“ pod „6884f“. 2234g

MŁODY inteligent, energiczny, przyjmie każdą pracę. Da kancję 20.000. Zgłoszenia: Administracja „Nowego Dziennika“ — pod „7342f“. 2408g

MŁODY lekarz z długoletnią praktyką szpitalną obejmie zastępstwo w okresie ferii letnich na miesiąc lub dłużej. Zgłoszenia do Administracji „Nowego Dziennika“ — „7222f“. 2395g

KRAWCOWA szyje po domach i również szyje w domu suknie, bieliznę, oraz naprawia i ceruje na każdej maszynie **PO CENACH BARDZO NISKICH, CESIA KOCHEN**, Kraków, Mostowa Nr. 6. m. 6. u Müller (sklep). 2343g

FUTRA na przechowanie przez lato oraz wszelkie roboty kuśnierskie przyjmuje — obecnie bardzo tanio, firma H. Friediger, Grodzka 39. Ip. tel. 137-01. 2376g

LEKARZ dentysta pierwszorzędna siła obejmie posadę. Zgłoszenia pod „Le karka“, Księgarnia Wiener Katowice, Szopena. 3111k

INTELIĞENTNA panienka, perfektnie niemiecki, angielski wyjedzie jako towarzysząca z dziećmi. Zgłoszenia do Administracji „Nowego Dziennika“ pod „6810f“. 2334g

ZAJMĘ SIĘ gospodarstwem w lepszym domu. Czysta, dobrze i przedko orientująca się. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Adm. „Nowego Dziennika“ pod „7212f“. 21538k

PRZYJMUJĘ do szycia, chodzę po domach, wykonuję wszelkie przeróbki. Liser, Sebastiana 31. m. 9.

Kupno

NOSZONA garderobę kupuję, płacę najlepsze ceny, — Goldberg, Gazowa 11. tel. 168121. 72g

UŻYWANE MEBLE, różne przedmioty kupuję. Kraków, telefon 159-85. 2400g

DENTYSTYCZNY fotel pompowy używany kupię. Administracja „Nowego Dziennika“ pod „7236f“. 2405g

DOM kupię najchętniej od właściciela got. do 40.000 zł. Zgłoszenia: Administracja „Nowego Dziennika“ pod „7228f“. 2399g

WSZYSCY SA ZACHWYCENI WENUS USUWA PIEGI SKUTECZNOŚCIĄ KREMU ST. GÓRSKIEGO PRYSZCZE I USIAJE

Sprzedaż

LODOWNIE „Ideal“ w największym wyborze, najdoskonalsze — najsolidniejsze Sattler, Kraków, Stradom 18. 2160k

MEBLE sypialnie, jadalnie, pokoje kombinowane, gwarantowanej jakości poleca **NAJTANIEJ** — dogodne warunki. Fabryczny Skład Kraków, Bracka 13. 1054k

UNDERWOOD maszyny do pisania walizkowe, najnowszej konstrukcji. Reprezentacja i wyłączna sprzedaż: Ignacy Gross i Spółka, Kraków, Starowińska 1. telef. 121-90. 412k

OKAZYJNA sprzedaż reklamowych kuponów sukna, welen, jedwabi i towarów białych za bezcen. — Nowootwarta „BŁAWATNIA OKAZYJNA“, Krakowska 6. Ip. front. 3117k

SŁOWNIK Bernfelda polsko - hebrajski, 50.000 słów, zamiast dwadzieścia złotych tylko 5.50 franco Księgarnia Fausta, Kraków, Krakowska 13. 2951g

WAŻNE DLA BUDUJĄCYCH! Cegłę maszynową, ręczną i pustą najlepszej jakości po cenach konkurencyjnych dostarcza „PŁASZOWIANKA“ Parowa Fabryka Cegieł i Dachówek. Biuro sprzedaży: Kraków, Radziwiłłowska 13. Telefon 104-10. 3243k

BIURO DLA TRANSAKCYJ NIERUCHOMOŚCIAMI — sprzedaż:

NAROZNIK nowy, trzechpiętrowy, **SUPERKOMFORTOWY**, blisko **POTOCKIEGO**, dochód roczny 11.000, cena 125.000, — **GOTÓWKA** 85.000.

KAMIENICA nowa, luksusowa, (Juliusza Lea) dochód 8.800, cena 105.000, gotówka 80.000.

TRZECHPIĘTROWY nowy dom, luksusowy, Szopena, dochód **MIESIĘCZNY** 720. — złotych, cena 97.000, **GOTÓWKA** 75.000, dług BGK. **KAMIENICA** nowa, trzechpiętrowa, **PEŁNOKOMFORTOWA** obok Alei **SŁOWACKIEGO**, dochód 8.900 złotych, cena 105.000, gotówka 85.000.

DOM nowy, **TRZECHPIĘTROWY**, pełnokomfortowy, dzielnica handlowa, kilka sklepów, dochód **MIESIĘCZNY** 1.200 złotych, cena **KUPNA** 115.000, **GOTÓWKA** 80.000.

KAMIENICA nowa, trzechpiętrowa, pełnokomfortowa, dochód roczny 15.600, cena 140.000. — sprzedaż **POSNER-BALKEN**, Kraków, **SEBASTIANA** 7. Telefon 143-63. Biuro czynne cały dzień. 3238k

PRZEMYSŁOWY budynek jednopiętrowy, podpiwniczony z parcelą — sprzedam. Tel. 118-18. 2330g

PLUSKWI tępi doszczetnie oryginalny płyn **JOK**, Drogeria **SCHAPSENHANA**, Kraków, Plac Nowy. 3171k

WEZE GUMOWE do skrapiania ulic, ogrodów — dostarcza Biuro Techniczne — Szajer, Kraków, Floriańska 5. Telefon 141-54. 3091k

PRZECYSZCZAJĄCA woda gorzka oryginalna węgierska **IGMANDI** do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach. 1792k

KOŁDRY najtaniej sprzedaje, przerabia również stare, starannie Pierwszorzędna pracownia Okrę. — Zwierzyniecka 23. 3133k

KRAWAT zakupisz najtaniej w specjalnym składzie krawatów „Record Cravates“ Kraków Floriańska 35, telefon 143-68. Własna wytwórnia. Hurt-Detal. 2697k

MASZYNY do pisania, nowe — używane. Wielki wybór maszyn walizkowych. Wymiana — dogodne spłaty. „Maszynodom“ Max Löwenstein, Kraków, Zwierzyniecka 4. 2867k

OKAZJA! Pończochy gazowe 2.50. Reformy i motylki jedwabne 1.35. „Zródło Pończoch“ Kraków Pl. Dominikański 1. 3047k

NOWO OTWARTA perfumieria „**KOSMETYKI**“ **UL. DIETLA 44** poleca wszelkie artykuły kosmetyczne — oryginalne i na wagę po cenach najniższych. Udziela się bezpłatnie porady kosmetycznej. „**KOSMETYKA**“, **DIETLA 44**. 2394g

PARCELA budowlana 1.100 sżm w dzielnicy Krowodrza w powiodu wyjazdu okazyjnie do sprzedania. — Zgłoszenia: Straszewskiego 25/12. 3248k

SKLEP galanterijno półcoszniczy wraz towarem na ul. Krakowskiej okazyjnie do sprzedania za 5.000. Zgłoszenia: Administracja „Nowego Dziennika“ pod „7233f“. 2404g

TRAKI, maszyny i urządzenia dla przemysłu drzewnego w pierwszorzędnym wykonaniu. Fabryka Maszyn, Z. Bühner, Zywiec. 3213k

BIURO „Merkur“, Kraków, Dietla 59. Telefon 176-89.

KAMIENICA trzechpiętrowa, luksusowe urządzenie, Pożyczka długoterminowa. Dopłata 85.000.

KAMIENICA trzechpiętrowa, pełnokomfortowa, wolnopodatkowa. Dochód 9.300. Pożyczka amortyzacyjna. — Gotówka 50.000.

KAMIENICA nowobudowana, pełnokomfortowa, wielki ogród. Dochód 3.400. Gotówka 20.000.

Wielki wybór Kamienio oraz Parcel budowlanych. 3245k

A. NUSSBAUM
Kraków, DIETLA 45
CHODNIKI kokosowe
i PŁACHTY nieprzemakalne

— Czy wolno się spytać, na kogo łaskawa pani czeka?
— Na kogo innego, mój panie!

PRENUMERATA w Krakowie z odnośnikiem i bez odnośnika oraz na prowincji i a przesyłką pocztową . . . miesięcznie zł. 4.30 kwartalnie zł. 12.90 Zagranicą z przesyłką pocztową miesięcznie zł. 7.50 kwartalnie zł. 22.50

OGŁOSZENIA. Podstawą obliczeń jest 1 milimetr w jednym łamie Strona w tekście i nadesłaniem na 3 łamy po 76 milimetr. Strona za tekstem 6 łamów po 38 mm. Najmniejsze ogłoszenia drobne liczymy za 10 słów.

CENY w złotych: I. strona 1.25. — Tekst. 1.— Nadesłane 0.75.— Za tekstem 0.25. — Drobne od słowa 0.10 gr. Dla poszukujących pracy 0.05 gr. Gratulacje i kondolencje do 4 wierszy zł. 5.— Ogłoszenia ślubne i zaręczynowe zł. 10.— Podziękowania lekarskie do 25 mm. zł. 10.— Nekrologi (klepsydry) do 60 mm. w 1. łamie zł. 20.— Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25% za druk kolorowy 50%.

„NOWY DZIENNIK“ wychodzi codziennie, także w poniedziałki i dni poświęcone.